

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDUS NÁNDOR

Felelősszerkesztő: MARÓT SÁNDOR

Nők a Magyar Pártban

Több esztendei kényszerű mozdulatlan-
után, rövid időn belül megtartja alakuló
gyűlését az Országos Magyar Párt nagy-
várad és biharmegyei tagozata. Szerveke-
di az a párt, melytől egyedül remélhetjük,
hogy a kisebbségi sors komoly szívére,
hogy őszinte törekvése bajainknak és nyűg-
szainknak, ha nem is megszüntetése, de
alább viselhetőre enyhítése, mert hiszen
ölünk konglomerálódik és a magunk nyor-
rusága hívta életre.

Gyulafehérvár óta többször próbált ki-
küzdeni az erdélyi magyar népkisebbség a
nézve is kényelmetlen passzivitásból. Nem
felforsolunk, hányszor és hol mindenütt
ék csalódások az együttthaladásra írá-
tuló törekvéseket, hány ígért rakétája
ffant anélkül, hogy a mutató villanást
ak egyetlen szikrája is az őszinte tenni-
segíteni-akarásnak túlélt volna. Ezek a
alodások benne vannak a köztudatban s
a már talán nem is keserűek, mert hiszen
a ráébredésen egy megbecsülhetetlen
téli tanulságot hoztak. Azt az igazságot,
hogy önmagunkon kívül nem számíthatunk
nkki segítségére, hogy saját erőnkkel előbb
prezentáns egységgé kell állnunk ahhoz,
hogy elhanyagolható mennyiségnek többé
tekinthessen bennünket sem az állam,
am pedig a többi politikai pártok.

Nem mai keletű, nem opportunusan tá-
adt célja ez a Magyar Pártnak. Mondhat-
ók, hogy ennek a kisebbségi politikai keret-
ek szükséges volta keményen belerögződött
lelkembe már akkor, mielőtt még a párt
naga a hivatalos megalakulás felé az első
pozitív lépéseket megtette volna. Benne élt
tudatban, a törekvésekben, mint ösztön-
zerű megsejtése a változott idők igényének.

Hogy a nagyvárad és biharmegyei ta-
gozat olyan későn mozdult — mozdulhatott
— annak jó okát adja a kerület határmenti
helyzete.

A szervezkedés
minduntalan nehézségekbe ütközött.

Hét év után mostanra minden illetékes
tényező előtt világosan kell állnia, hogy a
magyar irredentizmus mese, mi békés ele-
mei vagyunk és tudunk lenni az or-
szágnak

mert a politikai kalandokra nincs rátermett-
ségünk, de meg higgadtabbak és politikailag
érettebbek is vagyunk, semhogy komoly
munka és becsületet konszolidáló törekvé-
sek helyett hazárdjátékokba bocsátkozzunk.
Azzal is tisztába kellett jönniök a hatóság-
oknak épp úgy, mint minden józanul gon-
dolkodó román embernek, hogy az eleven
életerejű népeket még tizedes törteikben
sem lehet megfojtani, hogy a léthez minden
teremtett léleknek istenadta joga van s a
természet nem alkotott sem kiváltságosakat,
sem háziszolgákat.

Mára az erdélyi magyarság, a határ

mentén élő kisebbség politikai szervezkedé-
sének útjában nem áll többé semmi. Nagy-
várad és Biharmegye férfitársadalmá meg-
kezdte, sőt jómódjával be is fejezte ezt az
alapvető munkát és az Országos Magyar
Párt rövid időn belül új és erős tagozatot
állít sorompóba.

Lehet, hogy vannak még áthidalásra
váró divergenciák árnyalat és árnyalatok
között. Minden alakuló mozdulásnak rendes
velejárói, a személyi kérdések is óhatatlanul
felütik fejüket. De ez mind nem aggasztó je-
lenség, mert a kölcsönös jóindulat, a közös
cél, mihamarabb rátalál az egyedül járható
pallóra a legmélyebb szakadék fölött is.

Hogy a Magyar Párt nagyvárad és bi-
harmegyei tagozata erős és tűzálló lesz,
annak megővődöléséhez nem kell jóstehet-
ség. Elég, ha belenézünk abba a horoszkopba,
melyet magának fölállított és ha ismerjük
azokat az egészséges irány-elveket, melyek
szerint törekvéseit, első lépéseit igazítja.
Demokrácia és magyar kohézió
két olyan vezetőeszmé, amely lépést tartva
az idők követelményével, fölöleli egyszer-
smint a szűkebb értelemben vett kisebbségi
követelményeket is.

Elérkeztünk végül arra a szociális ma-
gaslatra, ahol a társadalmi választófalak le-
hullnak osztályok és osztályok között, ahol
mindenki egyéni belső értéke szerint érté-
kelődik és ahol minden magyar érzésre, bá-
torságra, dolgozni akaró kézre egyaránt
szükség-adót vit a közös nemzeti eszmé.

Lehetne-e azonban kiépíteni a teljes de-
mokráciát ott, ahol hallgatóságosan a szel-
lemi és nemi inferioritás föltevésének nyit-
nánk ajtót? Én nem a magyar kohézió
csödjé volna-e, ha a kisebbségünk törekvé-
seit reprezentáló alakulatból épp azokat
hagynók ki, akik a magyar életet szívéük
alatt hordták, akik a jövőt ígéri saját tes-
tükből, minden jelszónál igazabban? Vall-
hatná-e magát csakugyan demokratának és
egységesen magyarnak az Országos Ma-
gyar Párt, ha kereteiből kizárná a kisebbsé-
gi nőket, asszonyokat?

P. Gulácsy Irén

A kisebbségek jogait törvényekben kell szabályozni

G. Popp nemzeti-párti képviselő, aki
már számos komoly és megértő cikket írt
Románia kisebbségéről, tegnap az A de ve-
r u l-ban magas nivóju és az igazságnak min-
denképpen megfelelő cikket írt a kisebbségi
kérdés megoldásáról. A cikk bevezető sorai
kifejtik, hogy kormányzati úton, rendeletek-
kel nem lehet a kisebbségeket kezelni, ha-
nem az ő jogait speciális törvényekben
kell biztosítani, mert törvények nélkül a ki-
sebbségek ki vannak téve a kormányok sze-
szélyeinek és a hatóságok visszaéléseinek.

A képviselő lesújtó kritikát mond ezután
Anghelescu iskolapolitikaikáról és iskolatör-
vényéről. Többek között ezeket írja: „Az
iskolaügy terén az utóbbi 5—6 évben csak
zavart és elkeseredést keltett. A kisebbségi
iskolát teljes bizonytalanságba döntötték, el-
keseredésre és agitációra alkalmas atmosz-
férát teremtettek. Kétségbeesésbe kergették
a kisebbségeket és az állam ellenségeivé tet-

Szerencse, hogy ez nem is kérdés többé.
Politikai életünk kiépítői már korábban rá-
jöttek arra a dönhetetlen szükségszerű-
ségre, hogy ahol nemzeti fönnmaradásunk
eszméje mögött sorakoznak bonthatatlan
doppel-reinekbe a magyar férfiember, ott
a nők sem hagyhatók le a történelmi út for-
dulójánál, elküldött és tétlen báméskodók-
ként. A sorok kinyílnak és Nagyvárad hódol-
atra méltó, nagyszerű asszonyai és leányai
emelt fejjel, bátor magyar hitvallást téve
zárkóznak a jövő felé induló sereg mellé,
hogy a férfiakkal mindenben egyenlő jogu té-
nyezőkként kivégék részüket nemzetiségük
kiepítésének főlemeio munkájából.

Várunk és hívunk minden hu-
szonegy évét betöltött, magát
magyarnak érző és valló nőt
Nagyvárad és Biharmegye palo-
taiból és kunyhóiból és tudjuk, hogy
jelentkezésük tömegében is olyan impozáns
lesz, amilyen az eszméhez s hozzájuk egye-
dül méltó.

ték. Így nem lehet az országot konszoli-
dálni.” Ezután rátér az új közigazgatási tör-
vényre, amelyet éles szavakban kárhoztat,
mint az autonóm jogok elkövetését. Szégyen-
letesnek mondja, hogy a törvény határozot-
tan nem adja meg a kisebbségi nyelvek
használatának jogát, a törvényt támadás-
nak minősíti a román nagylelkűség híre
ellen. Ugyancsak keményen fordul Gh. Popp
a kormány ellen, amiért az igazságszolgá-
latásból teljesen száműzte az anyanyelv
használatát. Majd újból rávilágít a kisebbsé-
gek súlyos és kínos helyzetére, a vissza-
élésekre és vexaturákra, amiket a nemro-
mán nyelvű lakossággal szemben állandóan
elkövetnek. Ennek az állam érdekében is vé-
get kell vetni. Törvényeket kell hozni a ki-
sebbségi jogok biztosítására, de erre csakis
a jövő demokratikus parlamentje lesz alkal-
mas.

Mához egy hétre lesz a Magyar Párt alakuló közgyűlése Nagyváradon

Mához egy hétre, vasárnap délelőtt tartja alakuló közgyűlést az országos Magyar Párt biharmegyei és nagyvárad-i tagozata a Kath. Kör nagytérképében. A hivatalos statisztika több mint 182 ezer magyar mutat fel a Romániához csatolt Biharmegye és Nagyvárad területén és lehet-e kétség afelől, hogy ennek a nagy tömegben itt lakó magyarságnak képvisellete lesz az a vezetőség, amelyet vasárnap a párttagozat élére fognak állítani. Lehet-e kétség ma, az imperium hetedik esztendejében, hogy a magyarságnak tömörülnie kell jogainak védelmezésére, kivánalmainak kivívására és hogy ennek a tömörülésnek egyetlen alkalma, egyetlen helye a Magyar Párt. Tülették tapasztalatunk rég azon a polgári gondolkodáskörön, hogy mástól is várhatunk valamit, nemcsak önmagunktól.

Olyan, mint a Róman Comitee, a szászok Verejnia, azzal a különbséggel, hogy azok köré föltélen bizalommal, katonai fegyelmességgel és olyan alárendeltséggel, hogy úgy mondjuk pártfegyelmével viseltet minden román és minden szász, a legkisebb embertől a legnagyobbig, még akkor is, ha egyes kérdésekben nem értett is egyet, hogy arra keserű irigységgel gondolhatunk. Mert összeforrasztotta őket, vezérelte őket, szívből lélekben, akaratban egygővőcsoltta őket: a nemzeti eszme.

Sajnos, be kell vallanunk, nálunk még mindig vannak olyan magok magyarnak valló emberek, akik a Magyar Pártnak nem fegyelmezett követői. „Nem politizálunk”, hangoztatják ezek, vagy min-

den elképzelhető érvet hoznak fel a pártvezetőség ellen. De erős a reményünk, hogy a vasárnapi nagygyűlés hatása alatt minden ellenvetés meg fog szűnni.

A vasárnapi közgyűlés új határpontját jelenti a biharmegyei és nagyvárad-i magyarság életének.

Mert most jegecesedik valóra az a küzdelem, amit öt esztendő óta folytatunk, hogy egyszer már parlamentáris formák között is, nyíltan és gerincesen megalakítsuk a párt itteni szervezetét. És ennek a szervezetnek a lelke a magyarság tömörítése, a nemzeti kivánalmaink kivívása.

Ami annakidején a román Comitét s a szászok politikai szervezetét vezette: népiüknek, nemzetiknek jóléte, jogainak megvédése, ugyanaz vezeti a Magyar Pártot is. Harcolni nyelvünk, népkisebbségi jogaink elismeréséért, fiaink jövőjéért.

Olyan programot ez, amely ott él minden magyar ember lelkében, amelyhez külön magyarázatot fűzni felesleges.

A vasárnapi közgyűlésre a falvak népe nagy tömegben jelenkezett képviselével, de ott kell, hogy legyen a város magyar társadalmja teljes egészében.

A Kath. Kör karzatát a hölgyeknek tartja fenn a vezetőség.

A közgyűlés pont 11 órakor kezdődik és a Magyar Párt alelnöke, helyettes elnöke: gróf Bethlen György fogja megnyitni.

A tizenegyes intéző-bizottság megteszt mindent a közgyűlés impozánsabbá tétele végett.

Kedden ismét megnyílik az Izraelita Népkehely

„Évizedek óta nem volt olyan zord, olyan kíméletlen tél, mint az ideai lesz...”

Az olasz és francia meteorológiai intézetek európai nevű tudósai mondták ki a „ötödik profétia”, melynek hallatára önkéntelenül is megboroz az ember. Ludbör futja el a szíveket s a szemek aggódva fűrkésznek a külvárosok szűk sikátorai felé, ahol ez a komor jóslat a végzet keltetőző léptéivel nyargal át és ahol a nyomorúság fekete árnyéka kétszeres mélységben vetődik a szükség-lakások vedlett falaira.

Mi lesz az inségesekkel, a rászorultakkal, a rászorultakkal, ha már a tehetősebbek fogja is összekocogni a féléletet? Mi lesz a ruhátlanokkal? Hová mentik hányt-vetett életüket, zaklatott testükből kiűköző csontjaikat? A zimankós hidegben ki szór nyermorzsát az Isten madarainak és ki táplálja az elesetteket, a nélkülözöket, akiknek már a hangos kérésére is gyöngyö a vértelen szájuk és nyirkos nyakukon a pusztulás sejtelve gyűlik föllegekbe...?

Nagyváradon évek óta dolgozik csöndben, szemérmes titoktartással egy sereg igralmas szívi asszony. Szorgalmas kezeik tápláló élelmet, életmentő falatokat halmaznak össze, hogy mire a nyomor kaszája kifenne fölemelkedik az elítélt rendek feje fölé: ne arathasson a szükség, a kétségbeesés. Nagyvárad éhezói számára legyen egy fűtött fészék, ahol vallási és faji különbség nélkül meghuzódhatnak és meleg, izes, párolgó ételk várják a szegényeket. Soha senki meg nem kérdi tőlük: kicsodák és honnan jöttek s az utjuk merre vezet. A zárdá-utcai zsidó népkehelybe való belépésre, a könyörületes vendégségére csupán egyetlen tény kvalifikál s ez a: szegénység. Aki ezt az ajánlólévelet a sorstól üres iszákjába kapta, az mind egyaránt kedves vendége az igralmas tanvának, a hol bátor, angyali jószágú uriasasszonyok forgolódnak a lobogó tűzhelek körött, hogy kipirult arccal, bőven-ösztő kézzel merítsenek a szűkölködők tányérjára.

Kedden délen fél 12 órakor megnyílik ismét az izr. népkehely. Ez a hír nagyobb eseménye a város társadalmának, mint sok hangos reklámmal hirdett, vásári zene-bona. Százak imája mondja az asztali áldást és várja az első kanál-csordulást s maguk a hatóságok is tisztelttel adóznak évről-évre a nagylelkesű szociális aktus iránt.

Önként vállalt kötelességük posztján ott

Hollós

olcsó

árúsítása

a Heyman-kerületben

még csak pár napig tart

Három nap alatt itél a statáriális bíróság Rákosiélelt

Budapestről jelentik: Az előgott népbiz. Rákosi Máttyás és a letartóztatásban lévő kommunista vádlottak bünyében holnap kell meg a statáriális bíróság a tárgyalást.

Rákosi Máttyás, Weinberger Zoltán, Károly, Jögös Ignác és Hámán Kató kerülnek a bíróság elé. Miskolczy Ágost ügyész vádiratban azt mondja, a moszkvai 3-ik intenacione működése nyílt hadüzenet a civilizáció elh. Mindig nagy körültekintéssel figyelembe vevő a legyőzött munkásságának és polgárainak a helyzetét. Amikor megállapította, hogy Magyarországon munkásságának ellenálló ereje meggyengült és a kétségbeesés milyen arányt ölt, megbizta Rákosit és Weinbergert a b. lasztó munkával, Kun Béla ugra elérkezett láta a magyarországi kommunistapárt megakadását. „Új Március” címmel lapot akartak adítani. Lázadásra való szövetekezés címén vámmenyi vádlottra kötetlenti halált kér.

Ideser embereknél és le kibetegeknél az enyhe, természet

Ferenc József keserűviz jó emésztés, tisztá fejet és nyugodt alvást teremt. Világhírű ideg orvosok véleménye alapján a „Ferenc József” víz használata a valóban ajánlható. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és újszerűletekben.

Ezüstözést, nickelezést

hócipó és kalucsni javítást, ugyiszint varrógép és kerék-pár javításokat j. tányosan eszközöl:

Kalenda-cég Oradea-Mare

Menyasszonyi kelengyék tervezési készítését és összeállítását a legjobb anyagból

Hajnal és Rózsa cégnél

szerezhetők be.

* K. Baranyay Jolán f. hó 28-án tart egyetlen nagyszábas hangversenyt, Mardel Ilonka zongoraművész közreműködésével. Jegyek a Hegedűs Hírapirodában.

* Köhögés, rekedtség, hurut ellen legjobb a valódi Réthy-féle pemete fűcukor. Mindenütt kapható.

* Elegáns női kalapok Moskovits Etelkánál.

* Legjobb telefonkészüléki villanykörte és manometer raktáramról. Házi telefon s villany szerelést, minden fémipari s eszterga-munkát, javításokat igen szolid áron vállal R. elektro mechanikus, Szalárdi-utca 9. Telefon 512.

Apolló mozgószínház

Vasárnap 3, 5, 7, 9, hétfőn 5, 7 és 9 órakor

CIGANÓ

Szenzációs Harry Piel film 10 felvonásban.

Szervi szívbaj miatt nem tudták megmenteni Ghica hercegnét

Vasárnap este, a sors kifürkészhetetlen alakaként szörnyű tragédia érte a román arisztokrácia történelmi nevet viselő tagját: Ghica György hercegnek nejét, egy tavancsak előkelő, orosz származású és ragzó szépségű 23 éves fiatal asszonyt. Este a hercegnő fürdőszobájában toalettjét végezte gyertyavilágítás mellett. Kezein kezte a gyertya elbillent, a hercegnő utánakökött, a benzines keztük lángra gyúltak, a grémült arisztokrata nő pedig pánikos eldormlásában az égő kesztyűket a csához szorította. Majd az égő benzinkarjára, nyakára fröccsent és rettenetpillanatok lepergése alatt lángokban állt a finom ivelésű szép nő. Most, hogy a megdöbbentő tragédiáról a részletek kapcsán — immár teljes képpel láthatunk, megállapítható, hogy Ghica hercegnő közvetlen halálának oka nem a sztrófa következtében szenvedett égési sérülések voltak. Ghica hercegnő leánynevének, Natalia Radowa már régebben szervi szívbajban szenvedett és vakbél irritációi is voltak. A tüzkatasztrófa csak kiváltotta a betegség, a hercegnő régi szívbaját és ha ez nem következne a szenvedett, bár súlyos égési sebek miatt az önfeláldozó orvosok és a körületek megmenthették volna az életnek a hercegnét.

Ghica hercegné az élet asszonya volt. Subtilis megjelenése, ragyogó, karakterizáló színlátszó szépsége, rangja és műveltsége mindenképpen arra predesztinálta, hogy az előkelő körök lebilincselő varázsa szívesen legyen. Vidám volt, poétikus lelkű, rezonált az élet minden szépsége és győzeleire. A csendes és meglehetősen elgondolkozó helyen fekvő bályoki kastélynak a pártoló lelke volt. Nemcsak a környék, de az egész társadalomnak intelligenciáját szívesen és sürűn látta maga körül. Nagyszerű társaságok, fényes mulatságok középpontjában állott ez a disztigált szellemű arisztokrata asszony, aki közvetlenségével és lebilincselő modorával mindenkit elbájolt. A szomorú siralmak háza az ötezer boldny, hatalmas birtokon emelkedő bályoki kúria. Illatos virágok, rózsák között szikszikavatalán a kastély kápolnájában a hárcu, tragikus sorsú úrnő. Siró nők, regnáló férfiak állják körül a ravatalt és öztűtük talán a legszánalomramitobb a földig sűjtött férj: Ghica herceg, aki vigasztalatlan nevének elvesztése miatt.

A Nagyvarad munkatársa kiutazott bályokra és az országjárta visszhangot elű tragédiának részleteiről, a maga megrendítő kronologikus sorrendjében az alábbi részleteket adja.

Bezárt ajtók mögött történt a hercegné tüzkatasztrófája.

Ghica hercegné az esztendőnek felét rendszerint Bukarestben és Kisenevben szüleinél töltötte. Az elmúlt héten már teljes volt a program, hogy hercegnő hétfőn odautazik. A szolgazemélyzet minden előkészületet megtett, a hatalmas podgárok készenálltak és vasárnap este a hercegnő arderobja felett tartott szemet. Bevonult a fürdőszobába, magára zárta az ajtót és könnyű inge ruhában a gyertyafény mellett glasszektyűket tisztításba kezdett. Egy véletlen pillanatban a gyertya elakart aludni, a hercegné keztyűs, lemar benzines kezével hozzákapott a gyertyalángjához. A tűz

azonnal lángallobbantotta a keztyűket a hercegné sirva fakadt és az ijedség meggondolatlan pillanatában az égő keztyűt arcához szorította. A kezefeje nem égett, ellenben az égő benzín ráfröccsent karjára, arcára és nyakára és a megremült nő lángokban állott.

A hercegné bubiifrizurát viselt és haja

elöl kissé leégett, a szemöldökét pedig pillanatok alatt lepörkölte a tűz. A döbbenetes tragédia perceiben a hercegnének csak annyi lelkiereje maradt, hogy a lezárt ajtót kinyitotta és rémes sikoltással kiáltott át férjéhez, aki a másik szobában olvasott. Ghica herceg átlátta a szörnyű veszedelmet, az asztalról lekaptá a terítőt és reáborította lángban álló nejére. Az égési sebek nem voltak halálosak, nyomban bekenék a hercegné sebeit vazelinnal és kocsi utölték, bevitték Margittára. Fedett batáron érkezett meg a hercegné, az ura és egy szolga Margittára és egyenesen Bianu gyógyszerész patikájához hajtottak. Innen pedig átmentek Goldberger Emil dr. közösi orvoshoz. Az orvos háza előtt a hercegné azt mondta urának, hogy menjen ő előre, ő addig a kocsiában marad. Nem akarta, hogy a szerencsétlenségéről már értesült közönség lássa elcsufított arcát. Az udvaron lévő bámszódokot elkergették és Goldberger dr. az első segélyt nyújtotta a hercegnének. Sebeit bekötözte és a kezelés további részleteit minden intézkedést megtett. Ez vasárnap este nyolc órakor történt és ez időtől kezdve a tragédiának részletei így peregtek le:

Beáll a tragikus fordulat.

A hercegné elhagyva az orvost, a Margit-szállóban akarta az éjszakát töltetni. Bianu gyógyszerész neje, Kiss Valéria — dr. Kiss Döme szenátor lánya — aki a hercegnének legmeghittebb barátja volt, nem engedte, hogy a szállóban lakjék. Saját szobájában helyezte el és egész éjszaka ott volt mellette, mindvégig önfeláldozóan ápolta a szenvedő beteget. Hétfőn még az állapot tűrhető volt, kedden azonban rosszabbul érezte magát és nagy fájdalomról panaszkodott. A kezelő-orvos, aki előtt ismert volt a hercegné szervi betegsége, attól félt, hogy vakbélgyulladás is bekövetkezik és ezért telefonon felhívta dr. Pop Sándor nagyváradi kórházi főorvost, hogy jöjjen ki Margittára konzultációra. Pop főorvos azonnal ki is utazott, megvizsgálta a beteget és megállapította, hogy a kezelő-orvos intézkedéseiben a leghelyesebben járt el és azzal az impresszióval távozott a nagybeteg ágya mellől, hogy Ghica hercegné legkésőbb nyolctíz nap alatt teljesen felgyógyul. Ghica hercegné

Ghica hercegné élete és megrendítő tragédiája

A hercegné, aki igen szenzitív és ideges asszony volt, betegségek egész tartama alatt meglepően nyugodtan viselkedett. Annál nagyobb benső izgalommal és zilált lelkiállapotban viselte el a kritikus órákat férje, Ghica herceg, aki legtöbbször a másik szobában tartózkodott, mert nem tudta nevének szörnyű szenvedéseit végig nézni. A hercegné napjában néhányszor magához kérte urát is ilyenkor a herceg leült feleségének ágya mellé, sokszor félórát hosszán át ültek így egymás mellett, egymást nézve, anélkül, hogy egy szót is váltottak volna. A hercegné arcán állandóan maszk volt és még Bianunénak, a ki legjobb barátja volt, sem engedte meg, hogy arcát megnéze. Ha állapota után tudakozták és megkérdézték, hogyan van, a hercegné állandóan ezeket mondotta:

— Jól érzem magam, jól... Pedig ekkor is, arcát szinte eltorzította a fájdalom. Az utolsó két éjszaka a hercegné mellett egy magyar ápolónő volt, akivel, ha fájdalmat enyhülték, többször elbeszélgetett. Bályoki tartózkodása alatt ugyanis a hercegné megnagygyarult és ha nem is beszélt kifogástalanul, mégis meg tudta érteni magát.

Ghica hercegné, akit a sors ilyen végtelen sűjtött, mint említettük, mindössze 23 éves volt. Tipikus orosz arc. Gyönyörű égő szemek, hosszúak ovális arc, finom vonalú orr és jellegzetes vépiros száj dominálta az arc harmóniáját. A divat nyomán ő is bubiifrizurát viselt és haját néha egyetlen szál virággal ékesítette. Műveltsége nagy skálájú volt, az irodalommal és különösen a francia és szláv irodalommal intenzíven foglalkozott, amint hogy a francia, német, orosz és román nyelvet tökéletesen beszélte. Ghica hercegné gazdag családból származott és társadalmi állásához mérten nagyvilági életet élt. Kisenevben bálaknak és mulatságoknak körül rajongott személye volt. Bályokon pedig megragadott minden alkalmat, hogy a vidéki élet egyhangúságát szórakozásokkal tarkítsa. A margittai intelligenciának férfi tagjai gyakran jártak ki Bályokra vadászatra s ilyenkor a hercegné barátjával, Bianuné Kiss Vali-

reménykedő szemekkel nézett fel a főorvosra és megindító hangon mondogta neki:

— Inkább hosszú ideig tartson a kezelés, csak ne maradjanak meg az égési sebek, mert ezt alig tudnám elviselni...

Szerdán a szokásos égési tünetek mutatkoztak, a beteg hányt, rosszul érezte magát, dr. Goldberger orvos állandó telefonösszeköttetésben állott dr. Pop főorvossal, akit a beteg állapotának minden stádiumáról informált.

A hercegasszony szíve...

Szerdán délre egycsapásra tragikus fordulat a szituáció. A hercegné fizikuma nagyon leromlott, a szívgyöngülés jelei mutatkoztak, a láza teljesen leesett a normális hőfokon alul.

Ez már nagy aggodalomra adott okot és az orvos e pillanattól kezdve már szívbaj ellen kezdte. Állandó szív-stimulációkat alkalmazott, kámför, koffein, később konyhasó-injekciókat adott, hogy a hercegné egyre lanyhuló szív működését fokozza. Csütörtökön a beteg állapota még rosszabbra fordult,

a szív alig dobogott, mintha nem is lett volna szíve, csak egy beteg szerv lüktetne benne. Az érverése pedig 180—190-re, tehát abnormális magas-ságra emelkedett.

„Ich werde Sterben...”

Csütörtökön dr. Mártonffy szilágysomlyói orvos is megérkezett a betegágyhoz, az éjszakát a hercegné mellett töltötte és délután 6 óra tájban, amikor Goldberger dr. ismételt meglátogatla a hercegnét, ágya fölé hajolt és megkérdte:

— Hogyan érzi magát, asszonyom?

A hercegné lehunytá hosszú, selymes szempilláit. Arca meg sem mozdult és elgyöngült hangon válaszolt:

— Ich werde Sterben. Meg fogok halni...

Néhány percre rá elvesztette eszméletét. Ekkor már a nagyon aggodalmaskodó orvosok el sem mozdultak ágya mellől. Pénteken hajnalban a hercegné tudóviznyót kapott, háromnegyed öt óra tájban heves vérhányás lepte meg, orrán-száján át mintegy tizenöt percig vastag sugárban ömlött a vér. Hajnali negyed hat órakor pedig bekövetkezett a katasztrófa, a vég: Ghica hercegné meghalt.

Dorian filmszínház

Ma, vasárnap utoljára 3, 5, 7 és 9 órakor

A kétségbeesés hidja.

Kalandorfilm 7 felvonásban.

A főszerepben:

Lona Schmidt — Henry Blackburn
DORIAN-FILM I

Délutáni helyárak 25, 20, 18, 15, 12 és 10 lei

Holnap hétfőn premier

„Bean Brummel” a londoni Casanova.

10 felvonás az angol királyi udvar életéből

A főszerepben: JOHN BARRYMORE.

Pazar kiállítás. — Megható történet egy donjuanról, aki királyi hercegnőket szeretett és elhagyatva halt meg. Egy egyszerű polgár, aki provokálja a királyt.

beleszeretett a ragyogó szépségű orosz nőbe és csakhamar oltárhoz is vezette. Ghica herceg akkor huszárőrnagy volt.

Ösrégi templomból mauzoleumot épít a herceg feleségének emlékére

Érdekes, hogy a bályoki birtok, illetve a kuria, ahol a tragédia történt, nem a herceg tulajdona. A közel ötezer holdat kitevő és ötven millió lei értékű birtoknak tulajdonosa Pinkász Márkus, aki Ghica herceg nővérének ura, tehát a herceg sógora. Ő adta át bérleti használatba a birtokot és a kastélyt a hercegi családnak. A hercegnek ez a kastélyág besszarábiai sógora, Dobrudzsában él és a legvagdagabb emberek egyike.

A hercegné haláláról értesítették Sebenben lakó nővérét, aki ma meg is érkezett Bályokra és táviratot küldtek édesanyjának Kisevnebe is. Jellemző azonban a posta megbízhatatlanságára, hogy a hercegné édesanyjának küldött távirat azzal érkezett vissza, hogy a címzettet ott nem találják. Ilyenformán alig van remény, hogy a szerencsétlen sorsu hercegné anyja megjelenhessék leányának vasárnapi temetésén.

A rendkívül díszes és szomorúságában is impozánsnak ígérkező temetés vasárnap délelő 12 órakor lesz és Margittáról külön vonat indul Bályokra. Már most is valóságos bucsujárás folyik a ravatalhoz. A Bukarestbe indult táviratokra minden vonattal érkeznek a hercegné és hercegnének bukaresti, kisenevi és dobudzsai rokonai, ismerősei, de a környék népe, amely rajongott a hercegnéért, a kastély köré csoportosul és a legszerényebb is legalább egy szál virágot helyez a kastély kapujánál elhelyezett ravatalra, amelyet valóságos virágerdő vesz körül. A tragédia szomorú érdekességéhez tartozik, hogy Ghica herceg nemrégén vásárolt meg Bályokon egy 1670-ben épült templomot és most az a szándéka, hogy azt egy bukaresti építésszel és festővel restauráltatja és díszes mauzoleumot alakít át belőle a tragikus végű aszszonyának örök emlékéül.

◆ SZÍNHÁZ ◆

HETI MŰSOR:

Vasárnap délután fél 4 órakor: **Piros ruhás hölgy**, operettujdonság, mérsékelt helyárakkal. Sorozatszám 48.

Kedd este: **Kis huncut**, operettujdonság. B) bérlet. Sorozatszám 49.

Szerda este: **Valuta**, bemutató, Pálfi Gy. Gulácsy Irén pályanyertes műve, bérletszünetben. Sorozatszám 50.

Csütörtök este: **Valuta**, ujdonság 2-szor, Pálfi Gy. Gulácsy Irén pályanyertes műve. A) bérlet. Sorozatszám 51.

Péntek: **Cseregyerek**, operett, B) bérlet. Sorozatszám 0. Pálfi Olli vendégfellépéssel.

Szombat délután fél 4 órakor: **Kis huncut**, operettujdonság, olcsó helyárakkal. Sorozatszám 52.

Szombat este 8 órakor: **Bródy emlékünnepe**. Báró Hatvány Lajos felolvasása, utána Lyon Lea dráma. Bérleten kívül. Sorozatszám 01.

Vasárnap délután fél 3 órakor: **Juhász legény**, szegény juhász legény, operett, mérsékelt helyárakkal. Sorozatszám 53.

Vasárnap este fél 9 órakor: **Dolly**, operettujdonság. Bérleten kívül 10-szer. Sorozatszám 010.

Hétfő este: **Imádom**, vigjátékujdonság, A) bérlet. Sorozatszám 54.

Kedd este: **Yus-Hi**, operettpremier, B) bérlet. Sorozatszám 55.

Szerda: **Yus-Hi**, operettujdonság 2-szor, bérleten kívül. Sorozatszám 56.

A szerdai bemutató

A „Piros bugyellár” selyembe, bársonyba színpadra lépő Török birónéja óta gyors tempóban haladt az irodalom ahoz a törekvéshez, hogy a színes mesevilágot ki-terjlessze a népszínműirodalomból s megpróbálja a falusi magyar paraszt-társadalom hús és vér alakjait vinni a színpadra. Ez a törekvés lassú tempóban haladt és a Móricz Zsigmond darabjai még csak a parasztok humorosabb színeit vetette papírra. Hiány-

zott azonban egy olyan paraszt-dráma, amely a küzdő, a maga társadalmi életében vergődve törekvő magyar parasztnak pörén kitetsző életét rajzolja meg. Erre törekedett P. Gulácsy Irén a „Valuta” című darabjával, modern eszközökkel keresve meg mindazt a kelleket, ami a darabot realissá, vérretekelté, emberit szenvedélyekélté elevenné, életté teszi és ezt a törekvését találta nagyszerűen sikerültnek, kimagaslóan irodalmi eseménynek az a zsűri, amely a kolozsvári pályázaton a „Valutát” elsőnek emelte ki hatvan pályázó közül.

A szerdai bemutatón a nagyváradi közönség is megismerkedhetik ezzel a modern paraszt-dramával, amelyre a színészek különös ambícióval készülnek. A darab teljes egészében megy Nagyváradon úgy, amint azt az író megírta s ahogy a zsűri elfogadta.

Nagyon nehéz darab, nagy feladatot ró a színészekre, de hogy a színház milyen ambícióval készül a bemutatóra, bizonyossága, hogy tíz év óta csak ebből a darabból tartottak olvasó-próbákat is.

A darab íránt különösen irodalmi körökben, irodalommal foglalkozó társaságokban nagy az érdeklődés. Bizonyos az is, hogy az idei szezonnak legnagyobb sikerű kiállítású darabja a „Valuta” lesz.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI:

— Kis huncut. Kedd este B) bérletben kerül színpadra a legutóbbi operettstúdió, a Kis huncut, mely eddigi előadásain számtalan derűs percet szerzett a közönségnek. Ez a kitűnő meséjű és rendkívül humoros, szép zenéjű operett változatos, táncos jeleneteivel a legteljesebb sikert aratta, amiben oroszánrészek van a szereplő művészeknek, Bellák Arankának, Simon Évinek, T. Pogány Jankának, Petróczy Aliznak, Págernek, Stollnak, Berengnek, Tomposnak és Sósának. A Kis huncut a kedd esti előadás után legközelebb szombaton délután fél 4 órakor kerül színpadra.

— Szerdán lesz a Valuta bemutatója. Alán-dóan és megszakítás nélkül folynak a próbák Pálfi Gy. Gulácsy Irén pályadíjat nyert parasztdramájából, a Valutából, amelyre különös ambícióval készül a drámai ensemble. A „Valutát” nálunk a legjobb szereposztásban hozza színpadra a színház, mert a főszerepeket Grófné Polgár Mariska, T. Pogány Janka, Benes Ilona, Petróczy Aliz, Tóth Elek, Darvas, Lengyel, Madas, Sós és Stoll játsszák. Az illusztris író drámájának premierjét a közönség rendkívül nagy érdeklődéssel várja, úgy hogy a bemutató előadás valóságos ünnepi eseményszámba megy: A Valuta szerdán bérletszünetben, csütörtökön pedig A) bérletben kerül színpadra.

— Pálfi Olli vendégjátéka. Péntek este a Cseregyerek című rendkívül bájos magyar operettben lép fel Nagyváradon először Pálfi Olli, a tehetséges és szép megjelenésű szubrett, akit a legjobb hírek előznek meg. Pálfi Olli vendégjátéka egy szépen induló művészi karrier gyors emelkedését jelenti, ezért a legnagyobb várakozással tekintünk eléje. A Cseregyerek többi szereplője az operett társulat legkiválóbbjai lesznek. A Cseregyerek B) bérletben kerül színpadra.

Borospincél

bérbe azonnalra kerek. ARDEAL főposta mellett. : Telefon 203.

Kisebbségi gyári üzemnek megfelelően

épület-helyiség

10 méter hosszú, 4 méter széles, felső és alsó világitással, eladó, bérbeadó vagy társulás.

Cím a kiadónálvaliban.

Heyman-szinkör heti műsora

Előadások kezdete hétköznap 5, 7 órakor.

Vasárnap és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Elővételi pénztár délelőtt 10 óráig.

Vasárnap: „Báró Carragán” szenzációs filmdráma 8 felvonásban, a főszerepben a mel Nyer és Edvard Bruns.

Hétfő: „Báró Carragán” szenzációs filmdráma 8 felvonásban, a főszerepben a mel Nyer és Edvard Bruns.

Kedd: „Báró Carragán” szenzációs filmdráma 8 felvonásban, a főszerepben a mel Nyer és Edvard Bruns.

Szerda: „Gyimesi vadvirág” színmű Kiss Ferenczel és „Chaplin, betegápoló”.

Csütörtök: „Gyimesi vadvirág” színmű Kiss Ferenczel és „Chaplin, betegápoló”.

Péntek: „Gyimesi vadvirág” színmű Kiss Ferenczel és „Chaplin, betegápoló”.

— „Báró Carragán”. Ma vetítik elő a „Báró Carragán” című 8 felvonásos, érdekesítő drámát Gyönyörű felvétel nagyszerű szöveg jellemzik a filmet, melynek főszerepét Carmel Nyer, az itt élő nem ismert világhírű filmdiva és Edvard Bruns játsszák. A vasárnapi előadások 7 és 9 órakor kezdődnek. A 3 órás előadás mérsékelt helyáru.

— „Gyimesi vadvirág”. Az első magyar film szerdán kerül vetítésre a Heyman-körben s ez a „Gyimesi vadvirág”, mely főszerepét a budapesti Nemzeti Színház delgettett kedvence Kiss Ferenc játssza „Gyimesi vadvirág”-gal együtt egy érdekes Chaplin-képet is vetítenek szerdán, csütörtökön és pénteken.

Estélyi cipőket legdivatosabb kényelműben hozott anyagból is 24 óra **Deczky Sándor** alatt készíti. Strada Avram Jancu (Kossuth-utca) 2. az udvarban.

NYILTÉR

Van szerencsénk közölni, hogy sasviszonyunkat megszüntettük, közönségünket megszüntetjük s a raktárunkból összes finom angol szöveteinket, hozzávalókat gyári áron a legrövidebb idő alatt eladjuk.

Erre a ritka kedvező alkalomra hívjuk a nagyérdemű közönség figyelmét.

Tisztelettel:

Spiegel & Oláh

Reg. Ferd. No. 7.

Crème Simon

trebuie aplicată pe pielea încă umedă, după ce s-a spălat.

Neavând nici un corp gras, ea se dilată venind în contact cu apă și este de ajuns un uşor masaj ca s-o faci să pătrundă în porii pielii. Uscăţi şi caţifeleţi apoi pielea cu **Pudra Simon**.

Prin întrebuinţarea regională a **Crème Simon** veţi evita orice aspect lucios al feţei dvs. şi veţi vedea pătrunzătoare frumuseţea tenului.

BERETVÁS PASZTILA a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja

Stephenson gépe elindul...

Multszépitő polgári képzeletünkben úgy él Stephenson kora ahogyan biedermeier-hőbortos századokban az alabástromra, az altwien porcellán s rubinszerűleg meg a barátságos régi fotóik hazudnak színes és derűs romantikát az 1825-ik esztendőből.

Most van száz éve annak, hogy az angol mérnök feltalálta a gőzmozdonyt s ezzel hihetetlen perspektívákat nyitott az emberiség előrehaladásának. Stephensonnak, a lokomotív megteremtőjének emlékét az egész világ ünnepli; ünneplik elsősorban azok a polgári osztályok, amelyeknek kialakulásában a korszakalkotó találmány, a gőzvasút a legnagyobb szerepet játszotta: a nagyhercegek és a nagyipari vételek. A centenárius ünneplesek lázában is szabad azonban Stephenson találmányát olyan únk tekintenünk, amely a semmiből, eddig még nem létezett dolgok ismerete nélkül teremtetten volna meg a tizenkilencedik századnak kétségkívül leghalmasabb alkotását. Stephenson csak két, már jól ismert találmányt: a gőzgépet és a sint jegyezte el egymással, betöltve ezáltal a házasságközvetítő szerepét. S a házasságból megszületett az egészséges gyermek, de az újszülött nem volt csodagyermek.

A sinekre alkalmazott lovasut régesrég ismertes volt Stephenson előtt s a gőzkerékajtó ereinek közhasználatáról eleven tanúságot szolgáltat az 1810-ből ránkmaradt feljegyzés, mely szerint ebben az időben Angliában ötezer, Franciaországban kétszáz, Poroszországban pedig egy gőzkarra berendezett gyár volt üzemben. Megkönyvitte Stephenson felfedezését az is, hogy a kontinens nagyobb folyóin már vígan jártak a gőzhajók. Paris és Rouen között tíz évvel a locomotív föltalálása előtt indították el a Szajna az első európai gőzhajót, míg az első vonat, Stephenson művének első valóban használható modelje csak három lusztummal később pőfögött végig Liverpool és Manchester között.

Stephenson igazi és soha meg nem becsülhető érdeme az emberiség civilizációjának kialakításában nem annyira feltalálói zsenialitás, mint inkább megérzése volt egy nagy kor szükségleteinek. A napoleoni háborúk óriás dimenziói s addig elképzelhetetlen távolságokra terjeszkedő felvonulási s grandarménekan, de még inkább a gőzgyárak föllendülésével megszületett hatalmas ipari élet a forgatással szemben fantasztikussá növelte az igényeket.

Ez a darvadozó, lirainak és negédesen intimnek hazudott biedermeier-kor, a Stephenson kora a valóságban már véres árnyakat fest az izmosodó ipari töke és a kiszolgáltatottságának lassan tudatára ébredő munkásság feje fölé. Nem véletlen az, hogy Stephenson lokomotívja ugyanazon Manchester városánál startolt emberi szállítmánnyal, amely városban röviddel azelőtt négyszáz halottat produkált a világ legelső ipari sztrájkja. S a manchesteri nagy munkásságmegmozgalmat rövidesen követte az, hogy az angol kormány éppen a lokomotív feltalálásának évében, 1825-ben, adja meg a munkásságnak a koalíció (szervezkedés) jogait.

Ebben az időben a gyors forgalom szomjas óhaja a kocsközlekedést a váltott lovak s a gyorskocsi rendszer mellett már a paroxizmusig hajszolja. Miklós cár elköveti az alkori Európa legnagyobb bravurját: négy nap alatt Szentpétervárról Berlinbe terem! Hogy hozzánk közelebbálló példára mutassunk, Dérnye Nagyváradról tizenkét óra alatt érkezik kocsin Kolozsvárra. Egy évszázad minden vívmánya azóta mifelénk, hogy a gőz a lovasközlekedést fele időtartamra redukálta!!

Megindul tehát a valóságban nem ma, hanem pár év múlva lesz száz éve: az első gőzvasút... Az új találmány, a félelmes vasszörnyeteg, Stephenson György, a negyvennégy éves angol gépész-mérnök praktikus eszének jóvoltából s az emberi haladás végzetes előretörésének vágyakozásából. Megindul a mozdony, hogy eleinte csak az országutak négylovas hintóit fözze le, a sebesség hihetetlen kifejlesztésével, azután pedig utolérje gyorsaságával a nyulak iramlását, fecskeké röplését. Megindul Stephenson találmánya s a "biedermeier" ember valóra vált álma, hogy ipari termékeket és embereket, szerelmes párokat és vágóhídra szánt hadseregeket, minden képzeletet fölülmuló lehetőségek szerint állítson szembe egymással, válassza szét egyiket a másiktól, vagy ragadja ismeretlen tájak felé. Megindul a mozdony, hogy a már nagyszerűen elindult ipari élet intenzitását végső hatvá-

nyokra felfokozza a maga összes áldásos és átkos következményeivel.

Ekkor azonban már ott emelkedik a negyvennyolcban közelgő forradalmak lecsapni készülő ökle a vitrinek törékeny figurá fölött. Proudhon és szava és Marx teóriája a zenélőóra édesbús melódiát kellemetlen disszonanciával túlarsogják.

Blaháné Nagyváradon

1869-ben, mint rendesen, Szabó Dénes debreceni társulata jött át nyári szezonra Nagyváradra. A társulattal érkezett ide egy új színésznő, aki így írta alá nevét: Blaháné Lujza. Ugynevezett tüzzről pattant fiatal asszony volt, aki egyúttal lakott Blaha karmesterrel. A próbák csakhamar megkezdődtek a gr. Bethlenszinkörben s a karmester és felesége gyakran összekaptak afelett, hogy mennyi próba kell egy darab színrehozásához. A karmester keményen vette a dolgot és kissé tótos dialektusban kiabált az asszonyra és sokszor lekopogta a zenekart, hogy újból és újból énekeltesse a hibásan énekelt részt. Blaháné első fellépése sikerrel járt, a nagyváradai közönség kegyeibe fogadta s a "Nagyvárad" kritikusa dicsérei frissességét, hangjának kellemes zengését és kedvességét. Három évig mindig megjelent Nagyváradon, később a jőnevű primadonna, aki azóta a nemzet csalogánya lett. Most, hogy a nagy művész nagybeteg, régi nagyváradai kritikusa, Böszörményi Géza ügyvéd a következőket mondta most el róla nekünk:

— Csinos, szép fiatal asszony volt Blaháné, mikor Nagyváradra jött. Amikor még a Biazini gyorskocsi vitte az utasokat Nagyváradról Kolozsvárra, mert a vasut csak 1870-ben indult meg. A fiatal művész gyorsan meghódította a közönséget, operetben úgy, mint népszínműben elbájolta a nézőket. Szép Galatában, emlékszem, Foltényi így akarta jellemezni viccesen Blahánét: szép görög pisze orra van. Mikor aztán Blahánénak arcul kellett legyinteni Foltényit, jól pofozta. Nem is lehet elmondani, milyen tapssal fogadták Blahánét a népszínművekben, magyar ruhájában mikor kilibbent a színpadra. Együtt működött Krecsányi Saroltával s annak idején Bölöni József udvarolt neki. A Pajkos Diákok-ban, Fatinitzában s a népszínművekben utólréhatetlen volt már akkor is, s a Szép Galatában ábrázolja az a fénykép, amelyet nekem adott saját aláírásával ellátva, s amely ma is otthon van arcképgyűjteményemben.

Ezután csak mint budapesti vendég jelenik meg Nagyváradon vendégszerelésre s mindig hangsúlyozta, hogy a nagyváradai időzése volt elhatározó arra, hogy a színpadon maradt, mert nem egyszer elakarta hagyni a sok próba és szekatura miatt.

E sorok írója Balatonfüreden beszélt Blaha Lujzával egy izben, amikor a nagyváradai színtársulat ott töltötte a nyarat.

— Nagyvárad nekem kedves emlék, mondta a báróné és szerettem volna elbucszni a színpadon ettől a várostól. De, mondta és botjára mutatott, amelynek segítségével tudott csak járni, már nem lehet. Nagyváradon akkor voltam Debrecenből, amikor az a furcsa karmester, Blaha a fejébe vette, hogy beölöm nagy színésznőt csinál. Nekem eleinte tetszett a népszínműben játszani, hálás is volt ez a szereplés, könnyű volt a népdalt énekelni s bokorugrós ruhában táncolni. De aztán sorra kerültek az operettek, ott már énekelni kellett tanulni.

A porcellánfigurák ott az üvegszekrényben ősz szétörnek s a zenélő óra szerkezete felmondja a szolgálatot. A biedermeier figurínákból csak az marad meg, ami emberi, s a lejárt régi szerkezet helyett feldübörög végtelen sineken Stephenson György vasszörnyetege a milliók élni akaró óhajaiból.

Tabéry Géza.

Női kabátok

mosi vásároljon
mosi olcsóbban vásárolhat
mosi a választék nagy

HEVESI női divatruházában

Str. Nicolae Jorga (Zöldia-utca) 8.

Milyen leszállított észi reklamárak

HAAS LIPÓT
LINOLEUM

és szőnyegkülönlegességi áruházában,
ahol olcsó árakban óriási választék mellett vásárolhat

Főlerakat:

ORADEA-MARE

Eul. Reg Ferdinand 5.

Lerakatok: CLUJ, TIMISOARA

Legjobb gyártmányu hó- és sárcipők:

Női sárcipő lei 275 Férfi sárcipő lei 330

Női hócipő lei 490 Férfi hócipő lei 670

Felöltőszertű gummikabátok

a legnagyobb választékban, elegáns fazonban Lei 900-tól

Viaszovászon

prima minőség, gyönyörű mintákban

80 cm. széles mtr. Lei 100-

100 cm. széles mtr. Lei 125-

115 cm. széles mtr. Lei 145-

Bőrvászon

Kárpitosok, kocsigyártók és könyvtők részére

nagy választékban, 115 cm. széles Lei 115-től.

Linoleum

szébbnél-szebb mintákban

70 centiméter széles Lei 150-

90 centiméter széles Lei 190-

Padikevendőre minilázott,

vagy parketlinoleum 200 cm.

széles négyzetm-

terenként - Lei 210-

Kapható 250 - 300 cm. szélességben is

Szőnyegek

Strapa futószőnyeg 70 cm. széles Lei 98-

90 cm. széles Lei 149-

Agyelő szőnyeg "Buče" Lei 145-

Ottomán-takaro "Karamanie" Lei 1230-

Két oldalt használható ebédőszőnyeg 200x300

méretben, nagyon szép mintákban Lei 1730-

Pilüsch szőnyeg

gyönyörű mintákban 200x300 - Lei 4300

Legprimább minőségű pilüschszőnyeg mtr. 515

Függöny

szébbnél-szebb mintákban - Lei 570

Ezenkívül nagy választék faliszőnyegben, láb-

törők, mindenféle gummikar, tornacipő,

sárcipők, játékaru, gummilabda stb. stb. etc.

Eladás nagyban és kicsinyben!

Figyelem! Csak november 15-12
Üzletátiszervezés

Hétfőtől óriási tömeg sző-
vet elárúsítás. Ritka
alkalmi árakban férfi-
női kabát és ruha szövetek

Kardos és Társánál
Stepper cukrászdával szemben. Bulvardul
Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 8. szám alatt

Az első filharmonikus hangverseny elé.

írta: Guttman Miklós

Vomácska Mester a Filharmonia jeles kar-nagya rendkívül nívós műsorról óhajt a társulat első koncertjén közönségének kedveskedni, a midőn Beethoven V-ik, C-moll szimfóniáját, Wagner „Mesterdalkok” nyitányát és Debussy „kis szvit”-jét tűzte ki előadásra.

Beethoven V-ik C-moll szimfóniáját a zene-írók közül sokan értékben, belső művészi becsét illetően a „Pastorál” szimfónia fölé helyezik és az „Eroica” mellett az akkori kor legdicsőség-teljesebb zenekari alkotásának minősítik.

Mily remekül egyesül e négy tételben a páthos, a méltóság, a misztikum és a hangulat-beli fensőbbiség! A költszetek teljes világa tárul érzékünk elé és enged mélységeibe pillan-tani e műben. Beethoven ezt a szimfóniát „Sors-szimfónia” elnevezéssel jelölte, mondván: „így kopog a sors a küszöbön”, utalván ezzel az első tétel elejére.

Ezen C-moll szimfónia a napoleoni seregek elvonulása után jelent meg 1809-ben a „Pasto-rál”-al együtt, mely mindkét műre mohó vagy-gyal vetette rá magát Németország összes szá-mottevő szimfonikus zenekara. Ezen szimfónia gránitilosszusként áll előttünk. Főmotívumában „a sorsmotívumban” felmérhetetlen óserő tömör-ül össze. A háromnyolcados „andante con mo-to” a tétel teljességéhez a legerősebb ellentét-ben áll, már variáció formájánál fogva is. A Scherzón pedig merőben új színezéssel mélyíti ki a hangulatot. Abban olybá tűnik, mintha po-koli árny-szellemek suhannának kísértetiesen tova. Az utolsó tétel csillogó tűzzel és széles jövedvél zendül fel. A szimfónia elkészülte ide-jén rendkívüli hatást gyakorolt mindenkre, a nagy Goethe is, akinek azt Mendelszón zongorán játszotta el. A mű hatását kedvesen jel-lemzi azon pompás kis anekdota, mely szerint a Napoleon hadseregének egyik kőzkatona-ja a mű utolsó tételének hallatára lelkesen felordí-tott: „Ez a császár! Eljen a császár!” Az „Al-legro con brio” feliratu főtételben tömörebben, egyöntetűbben, illetve nagyvonalúbban Beetho-ven egyetlen szimfóniatételének alkotása sem sík-erült.

Az andante con moto bizakodóbb jellegű és felrészitően hat a hallgatóra. A variációk az elapogondolatot szépen vonultatják fel. Ezen tételből is kétébzen morajlik fel a hősi jellem. Az allegroból titokzatos borzalom és „bősz hu-mor” hangulata csillan fel. Az alternatív témája az első tételre emlékeztet. A „scherzó” köz-vetlenség a fináléba vezet át. Előbb egy pianis-simó feszültség következik, aztán egy hatalmas előtöréssel telített crescendo, mikor is a teljes zenekar felharsanásával nagy erővel szólal meg és hatalmas zúgással száguld tova a finálé. A finálé tételt egy valóságos diadalmaskodó jel-legű prestoval zárja le.

Debussy és Wagner műveinek ismertetését legközelebb adom.

Per egy szakácsnő könyve körül

Az Egyesült Államok legújabb szenzációja egy rendkívül érdekességi műemlék megjelenése. A könyv címe a „Szakácsnő könyve és néhány király”. Lewis Róza asszony élettörténetét tárja elő, aki számtalan európai király és arisztokrata család in-tim titkainak letéteményese. Lewis Róza asszony ma London egyik legjobb módú hölgye, saját pa-lotája van London közepén. Tizenkét éves korában kezdte pályafutását a legalacsonyabb konyhai mun-kákkal. Több évi meglesztett munka után a maga munkakörében hírnévre tett szert. Nagy keresett-ségnek örvendett, előkelő dinerek rendezése alkalmával. Maga az angol udvar is mindent elkövetett, hogy magának biztosítsa szolgálatait.

Ez a megnövekedett hírnév felköltötte egy newyork-i hírlapíró érdeklődését. Európába jött, öz-szegyűjtött egy csomó anyagot a világhírű szakács-nőről és nyilvánosságra hozta könyvét. Az előszó-ban a szavahihetőség megerősítéseként bizonyos Miss Jefferit Madam Lewis magántitkárjától volu-tatja föl a szerző. Miss Jefferi a könyvet átnézte és készátlásával hiteltelítette.

Ennek ellenére a dologból mégis per lesz, amire megfelelő érdeklődéssel készül úgy az amerikai mint az angol sajtó. S miután valószínű, hogy a könyvet a pör előlélesség zár alá veszik a két or-szág könyvpiacán, képtelen versenyfutás kerekedett a még vásárolható példányok után.

Madam Lewis nem kevesebb mint hatvan ezer olyan szó ellen tiltakozik, melyet a memoir írója adott szájába, melyeknek elhangoztatását ő tagadja. Madam Lewis a következőképpen nyilatkozott lon-doni bírójának előtt:

— A könyv torzítás. Miss Lawton a newyork-i újságírók korában egyszer Amerikából Londonba érkezve megfogadtott engem és információkat kért tőlem. Hosszas vonakodás után megszántam s el-meséltem neki néhány ártatlan apróságot, melyeket azonban csupán rövid újságicikknek szántam. — Egész megbeszélésünk alig tartott husz percig.

Ebből az anyagból csinált az amerikai újság-író 300 oldalt. Kikérdezett meg lakájokat, udvari alkalmazottakat és hotelszolgákat, itt is ott is hal-lott valamit és mikor a pikáns történeteket közre-adta, talán nem is tévedett valami túl-nagyon. Ma-dam Lewis a könyv megjelenése előtt számtalan tiltakozó táviratot intézett a könyv szerzőjéhez és kiadóhoz. Nem fogja tűrni a könyv megjelenését, jelentette ki. A kiadó tekintélyes összegről szóló csekket küldött neki vizsgálatásul. Madam Lewis visszautasította a küldeményt.

Különös, hogy mindezek ellenére is az inkri-minált könyvben nincsenek valami végzetes dolgok. Néhány apróság Madam Churchillről, Eduard király-ról, a német excsászárról. Mindenesetre vannak kis leleplezések is a könyvben, melyek nem örvendez-tethetik meg valami tulságosan a persziflalt előkelő-ségeket. Madam Lewis rövid időn belül sajátkezü-lig irt memoárokat fog kiadni és ezekben szándé-kozik elmondani a neki ímputált történetek való-diságát.

* A novemberi „Die Dame” megérke-zett, 70 lei az ára a Hegedüs Hírlapirodában.

Ingatlanforgalom Váradon

Az elmúlt héten a következő ingatlan-cserélték gazdát. Az első név az eladó, a második a vevő jelenteli:

Diósy Béla, Schwartz György és neje K. vária-utca 12, 500.000, Kovács József és neje Rampacsek András Vízvezeték-u. 54, 600. Pásztor Ede, Ifj. Erdős Albert Piata Reg. A. ria 3, (az ingatlan négy-harminchatod rés), 650.000, Toldi Károly, Kun Mariska Vég-sor, 82.500, Sallay Katalin, Molnár Sándor Nil-ga-telep (ház hely) 560.000, Orosz Jánosné, Bó-san Demeter Nil-ga-telep „Szalka” 125.900, dr Gerbert Ottó, dr. Vilmos Gerliczy-ut (ház hely) 150.000, Vagyon Ferenc és neje, P. rik Gusztávné Fecske-utca 4, 52.000, Tikos E. lint, Baki Jánosné „Irtás” 75.000, Rosenberg M. ritz, Szabó János és neje Huszár-utca 8, 290.000, Balázs Imre, Molnár Ferenc füzes és szénás-ék 100.000, Luncan János, Náduvvari Imre, „Cser” 16.000, Beregi Miklós és neje dr. Ciacan Virgí-l Printul Carol 19, 800.000, Horváth Imre, Sucig János Ovoda-utca 13, ház fele része, 140.000, Rosenfeld Sámuel, Glück Józsefné Közép-ut 27, 140.000, Biró József, Juhos István Törk-mérő szőlő 60.000, Steiner Gottfried, Megye Ferenc Füzes-u. 14, 760.000, Bige Béla, Bere Miklós és neje Academia-u. 6, 440.000, Szal Lajos, Bárdos István Hattyu-utca 33, házrész 60.000, Pfaff Kálmán, dr. Fisch Aron Str. Print Carol (Lakatos-tele házról, ház hely) 240.000, Szűcs János és neje, Broncsin László Téglavet-utca 13, 250.000 lei.

Bőrbuitorok

hencserek, valamint ruhanagyony ág-
betétek. Kapható és megrendel-
hető előrendű minták szerint.

Kovács József kárpitosnál
Strada Alea Emanuel Gojdu (Deák Ferenc-u.) 1.

Új üzlet!

Spezial nyakkendő áruház

FRIEDMANN és HOFFMANN

Rimanóczy-utca 1.

Közismert

hogy női- és férfi szövetelek,
vásznak, sifonok, zefírek, zseb-
kendők, selymek s minden ha-
sonló cikkek legmegbízható-
ban kaphatók a

Glücksman cégnél

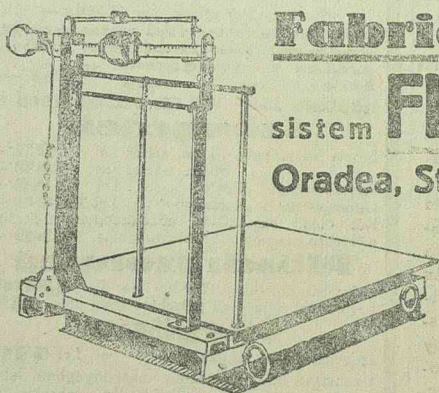
Piata Unirii — Szt. László-tér

Kéztyű tisztítást és javítást, va-
lamint minden-
nemű bőráruk tisztítását szakszerűen teljesíti
KEPES ELEK orvosi kötszerész Sas-passage

Gomblyukkötési, Endlízési
gépen jutányosan vállal

GLUCKMANN

Str. Saguna (Kapucinus-utca) 4.

Mosse hirdetés

Fabrica de Cantare

sistem FLORENZ mérleg-
gyár

Oradea, Str. Astra 6. Telefon 716.

Gyári áron árul

mindennemű precíziós és kommerz

mérlegeket és súlyokat

Jótállás mellett JAVÍT és HITELESÍT
mindennemű mérlegeket.

Női hócipő!

Wimpassingi gyártmány
Lei 490.

HAAS
LIPÓT

LINOLEUM
ORADEA-MARE

Bulevardul Regele Ferdinand 5. szám.

gyári fő-
raktárába

Torna cipő:

31-től 35-ig — — Lei 130
36-től 42-ig — — Lei 155
43-től 46-ig — — Lei 185

Három új vezetéket kap a villamos hálózat

A nagyvárad villamos mű igazgatója, Bazilli Mihály a „Nagyvárad”-ban tett nyilatkozata kiáltása helyezett, hogy a villamos mű vezetékeinek túlterhelését rövidesen keresztülviszi. Ebben a kérdésben tegnap megkezdődtek a tanácskozások Bazilli Mihály vezetésével. A napokban a kora esti órákban a Mária királyné-téren és környékén beállott áramszünetelés beigazolta, hogy a villamos mű hálózata nincs elnyitve, csak túlterhelt. Az üzemszavar abból keletkezett, hogy kiolvadt a biztosítók s mivel a lámpák eloltására nem lehetett felhívni a környék fogyasztóit, részletekben kellett kikapcsolni a vonalakat s így rendbehozták a hibát.

Nem kell elefenteni, hogy a villamos vezetékeket 23 évvel ezelőtt helyezték el s akkor 3000 előfizetővel indult meg az üzem s ma 12000 az előfizetők száma. Tiszta sor, hogy a túlterhelés az oka az előforduló szüneteléseknek, mert a vezetékek már nem bírják az áramszolgáltatást a nagy fogyasztás miatt.

A tegnapi értekezleten egy praktikus, célszerű és olcsó tervezetet beszéltek meg. A megoldás az, hogy az öt vezetéket mellé még három új vezetéket rendeznek be s így tehermentesítik a túlterhelt vonalakat. Ezt minden nagyobb háború után nélkül viszik keresztül. Így a villamos mű rövidesen kihever a több mint két évtizedes erős munkával és a fejlődéssel járó bajokat és zavarokat.

„Bene qui latuit, bene vixit”

(Válasz Baka Bélának)

Nyilvánosság elé hurcoltál s kezembe kényszerítettél azt a kis acéldarabot, amely az emberiség sorsának barázdáit szokta hasogatni. Tettednek enyhítő körülményei lelkes fajszeretettel s személyem iránt érzett rokonszenvvel. De éppen az utóbbi az, amely a tárgyiagos ítélkezéset elhomályosítja s elfogulttá teszi. Hogy valaki történelmi időkben kötelességét teljesítette (hála Istennek, közülünk többen is megtették!) még nem ok arra, hogy a viszonyok némi leülledése után is őt tartsuk a vezetésre legalkalmasabbnak. Minden idő más egyént és más képességeket kíván. A harcos idők harcosabb, a zavarosabb idők szilárdabb, a békés idők konciliansabb s diplomáciai rutinnal bíró evgént követelnek meg. Ma sikerült a biharmegyei és nagyvárad Magyar Párt egységét biztosítani. Persze kölcsönös mérséklet útján. En nagyon örövendék, ha meggyőztém volna velem együtt dolgozó magyar testvéreimet arról, hogy a reakciós ördög nem olyan fekete, mint aminek festették s még nagyobb volna az örööm, ha felülkerekedné az a politikai bölcsesség, amely a szélsőségektől mentes s a nemzeti értékeket az általános emberi értékek mellett is megbecsülő irányzatot tartja ezidő szerint a legalkalmasabb politikai alpnak a magyarság részére. Ha ebben az irányban nálunk eredmény mutatkozik, úgy ápoljuk azt, mint egy kényes üvegázi növényt s ne tegyük ki a nehezen létrejött harmóniát oly erőpróbának, amelyet az esetleg nem bír meg. Ohajtom, hogy az én mérsékletemet más is kövesse s ne legyen pártunk két, a felszín alatt küzdő áramlatnak színtere. Szó sincs arról, hogy én cserben hagynám azt a helyet, amelyre a sors rendelt, de ez nem okvetlenül a vezérlő hely, mert meg kell engedned, hogy egy kötelességét tudó ember bármely pozícióban is használhat embertársainak. Az én munkálkodásom egy szakasza lejárt s meg kellett éreznem, hogy a következő időszak más embert kíván. Most a tümegyen a sor, hogy belássa, miszerint ez az ember meg van s ő körülötte csoportosulva nemcsak végrehajthatjuk pártunk megszer-

vezését, hanem a kitűzött pártcélok elérésé felé is nagy lépést tehetünk.

Nyugtásd meg tehát lelkedet, hogy ezután sem leszek hűtlen kötelességeimhez s remélem, hogy az együttműködésünk révén továbbra is meg fogod őrizni velem szemben, ha nem is a soraidból kiáradó túlzó hangulatot, de a régebbi időben oly szívesen tapasztalt baráti jóindulatot.

Végre a sértett önértetnek duzzogó indulatát hártsam el magaról? Ezt már nem teszem, mert ahoz a lélektani folyamathoz lobogó ambíciók, sarkaló hűség s efféle requisitumok volnának szükségesek. Az én korom által megszuirt filozófia pedig csak egy ambíciót ismerne, azt, amelyet a cikk élére tűztém, de amelynek megvalósítását is akadályozza a világtörténelem.

Fogadd nagyrabecslésem kifejezését Nagyvárad, 1925. november 14-én.

Dr Thury Kálmán

Röviden és végleg a Csodaszarvas

Fújja, fújja furulyáját Fekete Tivadar. Dülledten és tele arccal rikolt ez a Fekete hangszer, amelynek csupán egy szelepe van: „a vörös és sanyanyu vér-rubin, a füledt és érzéki, érzéki és füledt” szerelem, az önző és önjongó és esztrikus kakofónia számára. A tozódó szavaknak ebben a fröcskölésében bibor-nyál csurog le két oldalt a konferanszié száján és összehölyök a káotikus mondanivalóval. Logikába befűzhetetlenül elkeni az értelem kevéske szárait is.

Nekem jó fülem van, én meghallom a robbanó ösztönök kavernából kicsapó szubjektív hangot. De Fekete Tivadar, aki tudott egynehány pezsgő, bizsergető és borzongató nótát, én sajnálom legőszintebben, momentán csak fulladoz, neurotikus fáradtsággal véresen habzó bugyborékokat hörög. Valószínűleg onnan ez a lihegés, hogy a mi hig szóda víz készlete volt, azt mind velem itatta meg. Fekete Tivadar, kedves atyamester, én ittam már nehéző borokat és jobban is szeretem a Capri Rosé tűznedvét, mint a „rózsaszínű málnaszörpöt”, mellyel már csak az írás vizesnyolcasai locsolnak poros közhelyeket.

Végredményben azonban, ügyebár arról van szó, hogy Cromelynk „orvosi könyvbe írt-e Kraft-ebing-i illusztrációt”, vagy a szerelmi féltékenység expresszióját alkalmazta-e színre, úgy, hogy dramatizálta magas feszültségében ezt a tragikomikusan végtes emberi indulatot. A féltékenység nem dobja „szürcsölő kéjfel” más prédájául az Asszonyt, mint ahogy Cromelynk sem ezt cselekszi hőseivel. Bruno az inkarnált Féltékenység, orvosi példány, mert boncasz'alra helyezi a szerző, de Fekete Tivadar rossz diagnosztika. A cromelynk-i hős nem szűnő gyanakvásaiban folytonos próbára teszi a halálisan szerett nőt, de amikor már ezerszer elbukott, még akkor sem hisz az elbukásában. Eppen ezért Csodaszarvas. Hanem önmagát marcangolva tovább is a tisztaságában kételkedik. Fekete egy férfiról beszél, aki kéjenkedvvel asszisztál a felesége csalásaihoz. Ez nincs benne a Cromelynk-darabban, erről szó sincs, ezt

nem lehet belemagyarázni és erről kár, felesleges vitálni is.

Fekete Tivadar egyébként csinosan alkalmazott szöfűzerei olyanok ez alkalommal, mint a finoman szervírozó restauránt faux-saladeja. Körítik vele az ételt, de nem tartozik hozzá. Bocsánat érte Tivadar: bizony csak zöldség.

Bárdos László.

Perelhető-e a pénzügy-minisztérium?

Emlékeztet, hogy 1920-ban a valutázás volt főfoglalkozás. Valutázott az ügyvéd, különösen, ha esküt nem tett, valutázott a tanító és a tanár, a kereskedő, és iparos, a sarki hordár és a kenyeres leány s nem szólva a banktisztviselőkről, mindenki. Így történt, hogy dr Kovács Andor ügyvédet gyanúba vették, hogy valutázik dollárokkal, lejekkel, csehszlovák-, magyar koronákkal. Meglepték lakásán s elvették dollárjait, frankjait, csehszlovák koronáit s 45.000 magyar koronáját s megindították ellene a büntügyi eljárást.

Az eljárás során visszaadtak neki 1922-ben dollárt és más értékeket s 45.000 lejt a magyar koronáért.

Dr Kovács Andor ezt nem fogadta el s pert indított 90.000 lej megítélése iránt a nagyvárad törvényszéknél a pénzügyigazgatóság s a pénzügy-miniszter ellen.

A tárgyalás tegnap folyt le Popovici bíró előtt, aki meghallgatta a feleket. Weimann Jenő dr kérte, hogy gyakori valutaeltolódások miatt a kért összeget ítélje meg a bíróság. Roxin György dr, kincstári ügyész fejtette ki ezután álláspontját.

Kifogást támasztott az ellen, hogy a pénzügyminisztériumot pereli a fel-peres, mert a pénzügyminisztérium nem perelhető, legfeljebb azt kérheti a károsult, hogy a miniszter vegye fel a jövő évi költségvetésbe a 90.000 lejt.

A bíró november 17-én hirdeti ki ítéletét a fogas kérdésben.

Darvas harisnyái legjobbak

* Legszebb és legfinomabb kivitelben női és férfi borkabátok megrendelhetők. „Chic” bór-ruhásalon Bul. Reg. Rerd. 20. Ezelőtt Calea Victoria 1.

* Női kalapok 200 lejtől Moskovits Etelkánál.

* Az „Erdélyi Kincses Kalendárium” november hó közepén jelenik meg.

Gyöngyösi ridikülök nagyon olcsón a „DOR”-ban, Reg. Ferdinand 10.

Gummiharisnyák, sérpkötők, haskötők „Hygien” Str. Nicolae Iorga (Zöldfa-ut.) 13.

Rumburgi lenvásznak, asztalneműek nagy választékban érkezett. Eloszkeny és szolid kiszolgálás.

Hajnal és Rózsa cégnél

Üzletemet Str. Saguna (Kapusin)-u. 16. sz. a. megnyitottam. Készíték angol és francia úri-dívat ruhákat a lehető legszolidabb árban Cínfiorn Béla

K. Baranyai Jolán

november 28 szombaton tarja egyetlen nagyszabású

hangversenyét

a Katolikus Körben. — Jegyek előre válthatók a Hegedüs Hírlapirodában.

HEYMAN-SZINKÖR

Vasárnap — Hétfő — Kedd

Báró Carragán

8 felv. dráma. Főszerepben Cernel Meyers

Szerda — Csütörtök — Péntek

Gy meszi vadvirág

és egy Chaplin film.

Miclotti BUTORT vásárolna, DANIBERG és WALDNER buiornagyáruházát tekintse meg Wallerstein Ferenc Utódai Str. Nic. Iorga (Zöldfa-utca) 19. sz. 611

Egyezkedés az iskolaadóra

Gróf Stubenberg Józsefre, mint ismeretes, a székegyházi iskolabizottság 1,200,000 lei iskolaadót vetett ki, amelyet a gróf vonakodott kifizetni, ellenben az ügyet a belügyminiszter és a legfelsőbb semmitőszék elé vitte. A semmitőszék úgy döntött, hogy az ügy nem tartozik hatáskörébe, hanem adminisztrációs uton intézzék el. Közben a gróf ellen, miután nem fizetett, végrehajtást vezettek s akkor a gróf lefizette a milliói felüli iskolaadót.

A belügyminiszter most megbízta Peter Julian főzigazgatási inspectort, hogy a grófnak hozzáintéztet fellebbezése alapján vizsgálja be az ügyet. — Peter Julian jegyzőkönyvet vett fel a gróf vallomáról, aki kijelentette, hogy az iskolaadó kivételése törvénytelen, mert az iskolabizottságnak nincs joga adót s különösen ilyen adót kivetni, azt a képviselőtestület nem kezelheti, mert a község pénztárában csak törvényes adókat szabad tartani, törvénytelen adót sem elkönyvelni, sem bevételezni nem szabad, ha ilyen van, az fegyelmire elegendő ok.

Ellenben annak bizonyosságául, hogy ő a román állam kultúrőrkévéit méltányolja s nem idegen az iskolaépítések gondolatától s csak a kivétel törvénytelen voltát akarja beigazolni, minden olyan községben, ahol érdekelve van, hajlandó 100—100,000 leiel hozzájárulni az iskolák építéséhez, mint önként megajánlott összeggel. Csak az erőszakot nem szeretné s kényszeríteni nem hagyja magát. Ez a hozzájárulás ezidőszent három községnél 300,000 leit jelent s valószínűleg még 3 községnél is hasonló összeget.

Peter Julian inspektor a nyilatkozatról jegyzőkönyvet vett fel s felterjesztette a belügyminiszterhez.

Mussolini szónoki sikerének titka

Rómából írják: Délután hat óra tájban terjedt el a Mussolini ellen tervezett merénylet híre a városban és egyidejűleg megteltek a falak nyomtatott plakátokkal, melyek este hét órára tüntetésre hívják a polgárságot a Palazzo Chigi erkélye elé. A térzene hatalmas pódiuma zsúfolásig megtelik közönséggel, a kút márványkavájaról gyerekek látják lábukat. Mindig újabb feketeinges csapatok érkeznek, mindig újabb „Akasztófára velük!” hangzik fel.

Hét órát harangoznak. A sarokerkélyen elől két nagy villanygyertya-kandeláber ég, valaki a nemzetiszínű zászlót összegöngyöli és a korláthoz köti, hogy a Duce-t minden oldalról láthassák. Egyszerre hatalmas taps és az erkélyre kilép Mussolini. Percenkig tart a taps és evvívázás. A Vezérnek két arca van: az egyik nagyon okos tekintetű, figyelő, szinte mosolygós, de nem árulja el egész jelentékenységét, a másikat beszéd közben ölti fel; állat buldogosan előre feszíti, szeme szúróssá és villógvá válik, szemefehérje lefelé fordul, szemöldökei összefutnak, egész kifejezése nagyszerű tragikus színészé.

Beszélni kezd, — nem hagyják. Minden szava után éljenzés, „Alla forza!”, taps, kicsit hallgatja, mintha ezt mondaná: hadd tombolják ki magukat! — míg végre megújja és parancsoló gesztussal csendet követel. Újra beszélni kezd; most már hallgat a tömeg, csak egy kis csoport feketeinges fiatalember reklamálja megint haragva az akasztófát a merényletlőknek; Mussolini két ökle lecsap az erkély korlátjára, aztán fel lendül, összefonja két karját és sötét tekintettel villant le a zajongókra. Most már mély csend lesz és megkezdődik a beszéd.

A hangja nem az Apponyiak bársonyos baritonja: érdes katonaparancs-hordóhang ez, a kiejtése nem szónokian gondos, hanem rusztikusán erőteljes, recsegő r és zhangzókkal. Művésze a tagolásnak és még nagyobb művésze a pauzáknak: pontosan tudja, hol kell időt engednie a hallgatóságnak éljenzésre, felháborodott fűtlyre, elragadt tapsra. Rövid és könnyen érthető mondatokban beszél, de szónoki szempontból tökéletesen megfelel a retorika klasszikus szabályainak. Bevezetés: captatio benevolentiae: „Ha ezen a helyen elért volna a gyilkos golyó, nem zsarnokot ölt volna meg bennem, hanem Itália hűségese szolgálóját!” Azután csillapító, rendet követelő, önkényes megtorlást, „egyéni akciót” tiltó mondatok, — tegezi a népet, úgy beszél hozzá, mintha egy ember, egyetlen jóindulattal kezelt alattvaló állana az erkélye alatt s ez végtelenül közvetlenül hat a hívekre.

„Térjünk napirendre efelett a nemfontos epizód felett!” — elegáns gesztus, bátorságot

aláhúzó; nagy elragadtatást vált ki. Mikor a szigorú megtorló rendszabályokat bejelenti, ökle megint lecsap a korlátra s ez a mondat az előbbi csillapító szavak után megint csak kitűnő retorikai fokozás. De igazán elemében akkor van, mikor kérdéseket intéz hallgatóihoz és karja ügyszólván dirigálja a felhangzó „si”-t és „no”-t, ütemesen, mint karmester az engedelmes kórust. Ezt a párbeszéd jelenetet a beszéd végére hagyta, itt a tömegnek módja van az aktív szereplésre, megkapja az illúziót, hogy maga is résztvevő személyenként egy fontos aktusban és miközben széteszlik, minden egyes egyén érzi a maga szerepét és súlyát a történetekben.

Mussolini alakja ma már egészen biztosan a történelemé.

ZSOLDOS

tanintézet

Budapest, VII, Dohány-u. 84.
Telefon szám József 124—47.

Magyarország legrégibb, legismertebb előkészítő intézete. A legjobb sikerrel készült elő középiskolai magánvizsgákra, érettségire, vidékieket is. Készítései kedvezményteljes anyagi felelősség.

Autogénhegesztési munkát

ne vigye kontárknak, sem másodkézbe csináltatni, mert sokkal olcsóbban és jobban megkapja

Orlei és Fiedler

autogénhegesztő és fémpartelegnél, ahol mindenféle munkákat felelősség mellett végeznek, Str. Episcopul Radu (Sztaroveszky-utca) 9. szám alatt

Ne mulassza el a kedvező alkalmat!

Szőnyeg Hencsertakarók Butorszövetek Matraczgrádlík

nagy választékban, nagyon olcsón
részletfizetésre is

„RAPID”

Str. Alexandri
(v. Teleky-utca) 4.

MEGNYILT A TEXTIL CENTRALA

Bulvardul Regele Ferdinand 18 szám alatt

Cseh-vászon len- és kelengye-árak gyári lerakata

Ágyneművásznak
Cérnavásznak
Asztalneműek

Fehérneművásznak
Damaszthuzatok
Törülközők, zsebkendők

Eredeti gyári árak!!!

30, 60, 90, 120 és 150 napra
beosztott
fizetési feltételekkel

A vásárlásnál kizárólag csak
a fuvar és vámilleték fizetendő

Saját készítményű paplanok és matracok!

Pornográfai könyvek és képek

szelt Szerkesztő Ur! Kedjessé meg nekem, hogy b. lapjának 25. nov. 8-i számában megjelent "Tizenhatsz évfolyamát is lehúzott már a vérbaj fertője" c. cikkében a nyilvánosság előtt mondhasam szexuális életét.

A baj tényleg komoly. A háború utáni állapota, az általános erkölcsi hanyagság következtében előtört az idő, mikor nemcsak felnőttek, hanem férfiakat, hanem középiskolások diákokat is láthatunk a vérgyógyászati klinika műtőjében.

A fiatal magyar diákok akinek a lelkében megcsúszott az életör, belepai az érzékiesség, a belsőle az a parányi élni akarást is, amit nemul meghagyott a sok zaklatás.

A szomorú tényben én megdöbbenő nem-teszedelmet látok. Azt szokás mondani: nem az ifjúság, olyan a jövőd. Itt Erdélyben magyar ifjúságra van szükség, amely a jövőd, biztató megnyugtató ígéretet ad, mikor már az öregek kidőltek, oda tudunk menni az ingadozó hajó kormányrudjához.

E a mai magyar ifjúság? Vajjon azok az akik most az iskolákat járják és a vérbaját viselik, akiknek vezetőkké kell válniuk ezek fogják megvédeni a három millió magyar jogait?!

Hába víztáznak, küzdenek a nagyok, ha a jövő ilyen sivár!

A cikkirő fölvilágosítást ajánl orvoságul. Aki magam is diákember vagyok, nagyon idom, hogy ebből a felvilágosodásból épen nekem is van.

A mai diák nagyon is "felvilágosított", tud lent.

"Gyógyíttassa magát!". Ez ismét valami utáni koponyeg-féle. Gyökerén kell kezdeni a gyógyítást. "A nagykepi szaktudósokat, ifjakat" is hiába szidjuk: azok nem okai nekünk nem is segíthetnek egykönnyen.

Mi hát az oka annak, hogy a vérbaj fel-nagyszázalékban a diákok között szedi ál-talát?

Azt feleljük: a korszellem; de mi a kor-tem irányítója: az irott betű! Itt keressük a okát!

Gondoljuk csak meg; ha nem lennének a diákok, jaink lenne-e szükség, hogy e szom-nyóról tárgyaljunk?

Nem. Mert vannak tollforgató gazemberek, öngyölk a magyarság testén, akik eláraszt-ak a városokat és falvakat, "erotikus" írással, észi célokat hirdetve. Ezek segítenek meg-ani a mi tisztességes magyar lelkünknek nyies írásaiikkal, hogy saját zsebükkel töm-azoknak pénzével, akiket csak rontást tettek, ben megölték a jövődöt. Mert ezeket az okat olvassák a diákok és a szavakból fel-büz elkábitja őket, fejükre rántja az ér-zé-ség fekete takaróját, hogy vakon rohanja-a vérbaj karjaiba.

A lelkiismeretlen bünsők munkája tény-meghozta a maga gyümölcsét.

Az egész világ súlyosan fertőzött már. Sok kis újságiró a rendelkezésére bocsáj-lap hasábjain barátnőiről és viszonyairól mol be, szenylapoknak sok ezer előfizetője a, míg a "Pásztorújs" ötszáz kálit teng, mindenki csak az erotikus könyveket olvassa, a diák rendszeres nemi életét él.

Az ilyen szennyos írással között is akad elvét-nemi irodalmi érték, de ez csak olyan, mint a méidomb piszokjába dobott virág. A fiatal-ber aki olvassa, nem találjaes - valljuk be - a is keresi ezt az irodalmi értéket. Azt ke-ri benne ami táplálékot ad az érzékiességének, ár akaratlanul is.

A pornográfia elleni küzdelem nem járt eredménnyel. Nemrég ugyan e lap hasábjain aki gunyosan reakciónak nevezte, melynek hány tagja követelte, hogy a pornográf fest-nyeket az útleletek kirakataiból távolítsák el.

A festmények lehetnek művészeti szem-áthól értékesek. De kirakatban, hol ezernyi-ber jár naponta, nem állhatnak meg.

A 15 éves diákok és diáklányok egyfor-n percekig legeltetik rajta szemüket. Mit nekem rajta? A művészeti értéket? Nem. A testi omokat falja szemével és vad, bünső vágy-red szívében. A nézés és olvasás követke-zben így súlyedhetnek egyre lejjebb a diáklel-

kek és most kapkodnának fűhöz-fához, mert sajnos vérbajos diákok is vannak.

Nem, szavakkal nem lehet visszacsinálni ezt a folyamatot. Míg Káviárokat, "En te ö-ke", 28-asokat árulnak az újságúrus-bódékban, addig a diákság lelkén egyre nagyobodik a szenyfolt és az a jövőd, amely ilyen alapo-pon épül fel, sajnos a legreménytelenebb.

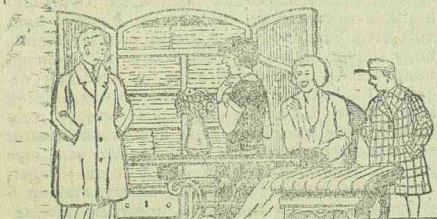
Előzetes letartóztatásba helyezték a férjgyilkos uriaszonyt

Budapest, november 14. Annak a véres szerelmi drámának az ügyében, amely csütörtök délután felhatkor a Tűkőry-palotában, az Akadémia-utca 5. szám alatt játszódott le, dr Radocsay Jenő rendőrkapitány ma délelőtti részletesen kihallgatta Jakabházy I. Lászlónét, a véres merénylet elkövetőjét s az asszony vallomásától lassanként teljes világosság derült a dráma hátterére.

Jakabházy I. Lászlóné, szül. Sponer Teréz, 31 esztendő uriaszony, a véres revolveres drá-mát féltékenységi rohamának egyik megnyilvánulásától igyekszik feltüntetni. Elmondja a teljesen összetört, kétségbeesett asszony, hogy

ferje egy esztendővel volt fiatalabb mint ő és ez a körülmény zaklatottsá és kétségbeesetté tette az életét.

Ha pontos adatai nem is voltak, de gyanuja volt arra, hogy férjének szeretői vannak és a leghatározottabban megállapította, hogy Jakabházy I. László államvasuti ellenőr őt elhagyni készül. Minden módon megkísérelte, hogy férjét ettől a lépéstől visszatartsa. Több alkalommal próbálta erőszakosan is rávenni férjét arra, hogy a válás tervéről tegyen le, azonban a férfi minden egyes alkalommal a legridegebben visszautasította. Csütörtökön délután is a féltékenysége vezette férje lakásába, ahonnan megszágyenítve kellett távoznia, a férfi leöntötte egy kancsó vízzel.

EGÉSZ CSALÁDOMNAK ÖRÖMET SZEREZTEM, MERT FELESÉGEMNEK KÜTÜHÖ SZÖVETET LEÁNYOMNAK KELENGYET FIATNAK DIÁKORHAT MAGAMNAK RAGLANT

csekély havi részletfizetés mellett

LIJKACS & Co új rendszere új üzletében

STR. ALEXANDRI (TELEKI U.) 2. SZ.

Heti árajánlat:

140 széles szöv. női kosztümré vagy férfi ruhára.	Rész-pénz	óra	5
Nagy feklámvétel 500 ruhára	210	220	230 L
140 széles kockás szöv. női ruhára	300	315	330 "
Dublé férfi kabát	500	525	550 "
Prima tükörposztó női kabát	600	630	660 "
I-a zephir ingekre	800	840	880 "
Szepességi vászon ágy- és fehéreneműre	60	63	66 "
Szepességi vászon I-a	52	55	58 "
	76	80	85 "

Különleges ajánlat férfi és női kabátokban!

Kész férfi Mikádó	1690	1760	1850 Lei
Kész férfi Raglán	2200	2310	2430 "
Angol dubl Raglán	2800	3000	3200 "
Férfi ruhák angolszab-veztől készen, vagy méret után	2000	2100	2200 "

Ritka alkalom! Amíg a készlet tart!

A tankönyv mellé nem pornográfia, hanem fehér könyvet a diákság kezébe és ez az egyetlen sürgős, de relatív követelmény, amely segítheti a diákokat az új jövődökhöz. Minden magyar a-ki nek hatalom adatott, hogy írjanak és írásukat olvassák ezt tartsa szem előtt: A magyar jövő-dőre való hivatkozással ezt követeljük!

Boros Ferencz

Ettől a pillanattól kezdve lesett az urára és előadása szerint, bár nem volt szándékában le-lőnni a férjét, rátámadt az Akadémia-utca 5. számú ház felemelén a lépcsőházban, amikor férje a manikűrös hölgynél tartózkodott.

Egész önkivületi állapotban volt, amikor a revolvert előrántotta és azt sem tudja, honnan vett magának annyi bátorságot, hogy a fegyvert elsüsse. A leghatározottabban

tagadja, hogy a revolvert azért hordta volna magánál, hogy revolveres merényletet kövessen el férje ellen.

Vallomásában azt adja elő, hogy tulajdon-keppen az izgatta fel annyira, hogy férje becs-mérősen beszélte róla amaniakürrös hölgy előtt és ő ezt a beszélgetést végighallgatta. Ez volt az oka annak, hogy verekedés kezdődött közöttük, majd amikor férje az öklével az arcába csapott, izgatottságában a revolver után nyult és rálőtt a férjére.

A dráma másik szenvedő szereplőjét, Ja-kabházy I. Lászlót még nem sikerült eddig ki-hallgatni, mert a Pajor-szatóriumban súlyos és életveszélyes állapotban fekszik. Még az éjszaka folyamán műtétet végzett rajta dr Hüttl Hümér egyetemi tanár dr Rácz főorvos segédletével és

mind a három golyót, amelyek a férfit érték, sikerült eltávolítani.

A legsúlyosabb sebet az a golyó okozta, amely Jakabházy májába furódott, a másik két golyó vállán és karján könnyebb sebet ejtett. Az operáció után Jakabházy eszméletre tért, azon-ban állapota még mindig annyira súlyos, hogy dr Rácz főorvos nem engedte meg, hogy a rend-őrségi kihallgatás izgalmainak kitegyék. A dél-előtti folyamán valamivel jobbra fordult Jakab-házy I. László állapota és ha komplikációk nem állnak be, holnap már kihallgathatja a rendőrség.

A rendőrség teljesen tisztázottak látja a Jakabházy-házaspár családi tragédiájának bűn-tyűi hátterét és jöllehet az asszony tiltakozik az ellen, hogy a merényletnél szándékoság vezette volna,

a nyomozó hatóságok szándékos ember-ölés kísérletének veszik a merénylet végrehajtását.

Alátámasztja a rendőrség felfogását az, hogy Jakabházyt már napok óta magánál hordta a töltött revolvert és közvetlenül a merénylet előtt súlyos megszágyenítés érte.

Éppen ezért a rendőrség szándékos em-berölés kísérletének büntette miatt ma délelőtti dr Radocsay Jenő rendőrkapitány Jakabházyt előtti kihirdette az előzetes letartóztatás vég-zését és gondoskodott, hogy miután a nyomozás be van fejezve, mára délután az ügyészség fog-házába kísérjék át a letartóztatott uriaszonyt.

„Akarod meghódítani a feleségemet?”

Thurn-Taxis herceg 500 font sterlinggel telbérletle komornyikját, hogy feleségét elcsábítsa.

A minap egy rövid hír jelent meg a la-pokban Ligne herceg és felesége botrányáról. A herceg ugyanis — írták a lapok — válóper-t indított a felesége ellen, mert ez megcsalta az inasával.

Ez a hír ebben a formában téves, egyrészt mert nem Ligne hercegnőről van szó, másrészt mert a botrány sokkal nagyobb szabású és alig-hanem visszafelé fog elcsúlni. Az az arisztokrata férj ugyanis, aki ezt a csunya dolgot rendezte, Thurn-Taxis herceg, aki hosszabb idő óta kü-lönlváltan él feleségétől, született Ligne herceg-nőtől. A hercegnő néhány évvel ezelőtti csufos módon pelengérré állította a férjét és ezen so-kráig mulattak a párizsi felsőbb tízezer körében.

Legérkeztek az őszi- és téli DARABONT & SZIKSZAY uri-szabók, — Ferdinánd Király-ut, új plébánia palota.

A herceg azóta folyton azon tölti a fejét, hogyan álljon bosszút a feleségén és erre megtalálta a megoldást komornyikjának, az angol születésű Herbert Lee-nek személyében. A herceg már régen észrevette, hogy a csinos külsejű komornyik rajong a feleségéért és elhatározta, hogy ezt a rajongást kihasználja, sőt még jobban lángra lobbantja.

— Akarod-e meghódítani a feleségemet? — kérdezte tőle nemrég.

— Hercegséged ohaja nekem parancs! — felelt a hű szolga.

— Meglesz, de hogy nagyobb kedvvel láss hozzá, itt van egy 500 fonttól szóló csek és ha a dolog megtörtént, megkapod az ellenértéket.

— All right! — felelt Herbert.

— Ma este a hercegnő későn fog hazatérni az Avenue Friedlandon levő palotájába, mondotta a herceg. — Légy ügyes, lopózzál be a házba, bujj el a hálószobában... a többi a te dolgod!

— All right! — felelt Herbert, azután meghajtotta magát és eltávozott.

A hercegnő késő éjjel tért haza, lefeküdt és elaludt. Egyszerre csak valami robaj ébresztette föl első szendserégből. Fölborult egy szék... a hercegnő ijedten sikoltott föl:

— Mi az, ki van itt?

— En vagyok, — szolt egy suttyó hang — Herbert, hiszen vehette észre hercegnő, hogy halálosan szeretem!

A hercegnő felcsavarja a villanyt és ott látta az ágya előtt térdelni az inast, aki vágyó szemekkel tekintett föl reá. Azonnal keresztül-villant az agyán az a gondolat, hogy a férje bérelte föl Herbertet és így szolt hozzá:

— Részeg maga!

— Nem asszonyom, szerelmes vagyok és nem távozom...

Nem fejezhette be szavait, mert a hercegnő aki revolvert szoltott tartani az éjjeliszekrényén, már nekiszegte a fegyvert és így szolt hozzá:

— Azonnal valljad be, hogy ki bérelt föl erre az aljasságra. Ha nem mondod meg, lelőlek, de ha elárulod, még 500 fontot is kapsz.

Herbert természetesen az utóbbit választotta és mindent elmondott a hercegnőnek. Azután bezsebelte az 500 fontot és hazament a gazdájához, akihez így állított be:

— Megtörtént!

Thurn-Taxis herceg úgy megörült ennek a jelentésnek, hogy a jutalmát megoldotta még 100 fonttal és az inas bemondása után megindította a felesége ellen a válpör, miközben arra is gondja volt, hogy a dolog széles körben is ismeretessé váljon. A hercegnő ezen úgy felháborodott, hogy jelentést tett a rendőrségnek, mire az inast letartóztatták, de valószínű, hogy az eljárást a herceg ellen is megindítják, mégpedig erkölcsstelen merényletre való fölbujtás címen.

KESZLŐ KARIKAGYŰRŰ

ujdonág és minden más ékszer olcsón
URANNAL, Zöldfa-kapu mellett.

Koncert a templomban

Az orgonahangverseny-ügy indíciója.

Az a visszhang, ami a közönség köréből megnyilvánult a református templomban tervezett orgonahangverseny iránt, azt mondja, hogy a kérdés elég közelről érdekli a társadalmat. Számos levél érkezett szerkesztőségünkbe pro és contra foglaltva állást a fellejtett problémában. E leveleket nem közöljük mind, mert a zöme alnév alatt érkezett és mert a döntés végre is a presbiterium jóga, amely még mai napig sem döntött. De néhány szemelvényt adunk. Így »egy öreg néni« aláírással érkezett levél azt mondja: Nem áll, hogy ezelőtt nem lett volna a templomban orgonahangverseny. Mikor Nagy-Károly, Torockó leégett, mikor a szegedi nagy árvíz volt, az ország több templomában művészi hangversenyt tartottak. De a jó Isten nevében tették, nem kenyérkeresetből. Mert a templom mégis csak templom. Csinálja a művész a szegények javára. Jön a tél, nincs fa, ruha az árváknak. Legyen tetszés szerinti belépti díj és kájon a pesti művésztiszteletdíjat belőle sibi.

A Kath. Növendő egyik illusztris vezető tagja — azt írja, hogy a Növendő rendezett a multban a székesegyházban és az olasz plébánia templomban orgona hangversenyt, de nem belépti díjjal és a templomon kívül adtak a perselybe a szegények javára. A művészek mind díjtalanul működtek a jótékony cél érdekében.

Ezekhez a véleményekhez mi nem szólnunk hozzá. Hanem megkérdeztük az egyik urat, aki a hangverseny rendezésében agilitást fejtett ki.

— Nem eléggé átgondoltan foglalkozik az a dologgal, aki csak elveket hangoztat, melyek a multban nagyon beváltak. De tempora mutantur! Akom Lajos, a budapesti Kalvintéri templom orgonistája a legnagyobb művészek egyike, akinek kivételes művészete előtt meghajlik a művészvilág s akihez hasonló nem volt még Váradon. De Akomtól sem kívánható, hogy ingyen jöjjön le Pestről s a saját pénzén hangversenyezzen azért, hogy a váradiak dícséretét kiérdemelje. Elfelejtük a hozzászólók közül azokat, akik az ingyenes hangverseny mellett agítálnak, hogy azok a művészek, akik régen hangversenyeztek egy napon sem említhetők Akommal s hogy most nem leégett városokért hangversenyeznek, amely esetben ő is ingyen aldozna bizonyára minden fáradságát, hanem, hogy némi hasznát lássa évtizedes tanulmányainak, tudásának megszerzéséhez befektetett rengeteg pénzének. A művészek tőke a művészete, ő abból él és nem a közjótékonyosság számára dolgozott husz-harminc évig még magát a legnehezebb hangszerben tökéletesítette.

A zeneértők előtt tisztában fog állani az itt tervezett hangverseny, nívója ha a programot ismeretjük, amely a következő lett volna: 1. Akom. Bach: Toccata és Fuga D-moll. 2. H. Csighy Ella. Sain Sánt: Oratorium. 3. Akom. Boellmann: Choral-menuette-ima-toccata. 4. H.

Csighy Ella. Árokhatá: Fohász. 5. Akom. Ger: Melodia. Akom. Scarlatti: Pastorale. H. Csighy Ella. Mendelssohn: Elias. H. Csighy Ella. Meyerber: Prophet, Arie der Fies. Akom. Bossie: Tocala di concerto.

A tervezett hangverseny most már, a presbiterium idejében nem döntött, lemarad erről az évről. Akom Lajos utasított Olaszországba és két hónap hangversenyez. Csak decemberbe jön vissza. A dolog tehát ma tárgytalan. Azonban a váradai hangversenyről nem mondtunk le, vagyunk néhány százan, akik szeretnénk látni és a tavasz folyamán megrendezett Váradon Akommal. Csighy Ella református pópok sárjadek, Akom református orgonista, ha a református templomban nem lehet, valamelyik katolikus vagy zsidó templom engedéséért fogunk folyamodni. Mindezt vezet és kicsinyességek nem gátát vonni tervünk megvalósítása elhangsúlyozzuk, hogy a jövedelemből 100 percentet ajánlottunk fel a rel. egyháznak, hát nemcsak a művészek hozott volna jövedelmet. Hogy miért akadályozták meg kutatjuk, elvégre ma sem döntöttek a fölött egyenesen, világosan. A dolog ma van fejezve s tárgytalan a tavaszig bóról.

Mayr Margit

hangversenye

november 18 szerda

Jegyek a Hegedűs Mirlapirodában váltható

Értesitem a t. hölgyközönséget, hogy

varró és szabász iskolát létesítettem

melyben vállalom a francia munka szaksz. tanítását. Sok évi gyakorlatom biztos garanciát nyújt.

Radó Dossz

Dimitrie Cantemir (Beöthy Odón-utca)

Részleire bőrkabátok

Fuchs bőrruhakészítő

Piaja Mihai Viteazul és Strada Baross saro

Selejtes harisnyák

és keztyűk óriási mennyiségben megérkeztek

Ábrahámhoz, Rimanóci-utca

NŐI HÓCIPÓ 500

kapcsoló

REICHARD és fia cég

HACKMAYER

uri szabó üzletében Avram Iancu (Kossuth)-utca

eredeti angol öszi szövet

vet különlegessége

megérkeztek.

Grand áruház

SAS-PASSAGE

FOBEJAR

Diszidáruk

Ridikulok

Antipulár

nagyválasztékban

„Wimpassing“

sár- és hócipők
a legjobb!

Nem gyári munkák, hanem 37 kis műhely massziv, szolid termékei vannak kiállítva az

Asztalos mesterek Butor csarnokában

Strada General Moşoiu (Piezel Mihály-u.)

ahol a legerényebb kiválasztott a legmagasabb igényekig a legjobb stíli modern bútorok és kárpitosmunkák állnak rendelkezésre a vásárló közönségnek bámulatos olcsó, önköltségi árban.

Zsír- és hócipők

3-tól 50 literig, Zománc-
edények angró- és de-
tailban, üveg és porcellán edények a legolcsóbban beszerezhető

FRIEDMANN MAYER-nél

Str. Nicolae Iorga (Zöldfa-utca) 21
— Ugyanott egy világos szuterén helyiség azonnal kiad

IPAROSOK LAPJA

Dolgozzunk az iparosok menházáért!

Az iparosság helybeli vezetőinek mindenkor volt a céljuk, hogy egymás közötti megismerésük, közös akarattal munkát megvédjék és tevékenységüket érvényesítsék. Sajnos, ebből többen nem mindenkor és nem teljesen sikeresen tudták számtalan iparos öreg napjaira a munkaképességüket és szegénységüket kívül felvinni semmit sem tud. Szomorú, hogy egy-egy ártatlan, ártatlanul elhurcolt munkát gyűlölettel nem tesznek meg az élet igájában, a munka robotjában. Idő után, nagyon sok iparos nem jut el olyan helyzetbe, hogy öreg napjait gond nélkül, vagy legalábbis is nyugodtan töltsék. Ártatlan elszomorított képet láthatunk városunkban, hogy törekvő emberek, gyámoltalanul elhagyott házirobbantók, a környékükön tengetik életüket. Szorgalmas, törekvő emberek voltak az illetők, akik azonban a puritánuságig menő önállóságot folytán a gyermekei mellett számos, neves tanoncot, már iparost nevelt s mindezeket hozott magukhoz, az élet megpróbáltatásai, a különféle körülmények, a hosszas betegség stb. letették tőlük, hogy ezen emberi vágyat és a boldog és nyugalmas öreg kort elér-

regességére erőtlenné vált, családtagjai elhagyták, vagy szétszórózták s most a jó emberek örököséhez vannak kényszerítve.

Éppen ezért ezek iránt elsősorban könyörögni és jó szívű emberek, kiltnék kell az őket elsősorban támogatni és segíteni, — azaz polgárság részvétele és segélyezése mellett. A jelenlegi önálló iparosok kötelessége ezekben az emberekben, akik a mesterségbeli tudásukat szorgalmasan, ezeken öregektől, akár közvetve, akár közvetlenül s akik régi munkaközlésük árán tettek meg azt a helyzetet, hogy ma, a iparostekintélynek és jövedelmének örökösének. Eppen ezért jelenlegi iparos táborunkhoz szólók, kérve őket, ne feledkezzenek az elhagyott, munkaképelen iparosokról, sorsát támogatásukkal és anyagi segítségükkel javítsák és tegyék elviselhetővé.

Városunk iparosságának ily irányú tevékenységét nagy segítségére van a már 30 évvel ezelőtt létesített Iparos Menház, melynek a tekintélyes hozzájárulásukkal éppen a szegény és szegény segélyre szoruló iparosok megsegítését meg s melynek vagyonkezelését az Ipartestület eszközöli. Az Ipartestület saját pénzügyéből és jövedelméből tekintélyes összeget évente az alap jövedelmével s mégis elvezet az, hogy a jövedelemmel nem fedezik szükségletet.

A nyomor folyton nő, jövedelmünk nincs, hogy a fokozódó igényeket kielégíthesse. Jelen sorok után kéri tehát az Ipartestület vezetője az iparosságot, hogy jobban, önmagának hasznára, vagy a biztosított elem tudatában, ne feledkezzen meg senki iparos menház segítéséről és támogatásáról, minél inkább alkalma nyíljon az iparosoknak megírni az utcán kolduló, türelmetlen és műhelyeket, könyöradományra felhívásokat és gyűjtőket. Ha városunk 2500 iparosból csak a tehetősebb 1500 iparos összege, úgy sokszorozni lehetne a mai segélyek számát s meg lehetne szüntetni a koldus és könyöradománygyűjtést. Az iparosok, szórakozásaitokban, eredményes tevékenységükben gondolatok az elhagyott, munkaképelen iparosokra s juttassuk pár filizet adományt az Ipartestület után az Iparos Menháznak.

Em fíók, mindenki tudja már,
hogy a legszebb, legjobb szabású férfi-, nő- és gyermekruhákat a legolcsóbban árulja
Klein Sándor, Sas-passage.

Éli szükségletek fedezésére
legolcsóbb bevásárlási forrás

* **Iparos-bál.** Az Ipartestület vezetősége elhatározta, hogy december 5-én, este fél 9 órakor a Kereskedelmi Csarnok összes termeiben művészeti műsorral kapcsolatos táncestélyt rendez. A táncestély jövedelme az Iparosok Menházát fogja illetni, miért is kötelessége minden egyes önálló iparosnak, hogy az estélyre jegyét megváltva, vagy pedig adománnyal és felülfizetéssel az anyagi sikert előmozdítsa.

* **Az építő ipar bajai.** Sokszor elhangzott panasz orvoslásához fogott erős kézzel a város mérnöki hivatala és az Ipartestület. Az utóbbi időben a kontárság oly nagy mértékben elharpodzott, hogy a jogosult és arra hivatott mesterek nem voltak képesek iparukat fenntartani. Előbb az ily irányú panaszok az Ipartestülethez, majd az Ipartestület után a városi mérnöki hivatalhoz jutottak, ahol beigazodott, hogy építkezéseket, amelyeket csak vizsgázott és képesítéssel bíró iparosok végezhetnek, minden képesítés nélkül lévő egyének is eszközöltek. Ez természetesen elnézésből történt, mert nem volt egy biztosan felfektetett névsor, amely hitelesen igazolta volna az építés, az építőmester, a kőműves-mester és a kőműves iparos képesítéseit. Ezen segítő, az Ipartestület felkérésére a mérnöki hivatal elhatározta, hogy csakis olyanoknak fog építésre engedélyt adni, akik arra megfelelő képesítéssel bírnak, kérte azonban az illető iparosok névsorát. Az Ipartestület e hét folyamán megtette a megnevezett iparosok között az összeírást s így a jövőben a városi mérnöki hivatalnak tudomása lesz minden iparosnak a szerzett képesítéséről s így az illetők csak azon munka elvégzésére kapnak jogosítványt, melyekre megfelelő képesítéssel bírnak. Megállapítható, hogy a felhívásnak feltételéből még sokan nem tettek eleget s így a névsorból kimaradt iparosok felületességüknek majd nagy kárát fogják látni. Ilyenek ugyanis, miután képesítésük igazolva nem lett, elesnek az őket megillető munka végzési jogától.

* **Az iparosok névsora.** Az ipartörvény minden iparosra nézve kötelezővé teszi, hogy lakás, vagy műhelyváltozás esetén a változást, illetve új műhelyhelyiségét jelentse be. A nehéz lakásvizonyok közepette a háborús évek alatt igen sok lakáscserére s változásra történt, valamint sokan szüntették meg iparukat, vagy reparáltak anélkül, hogy ezt az Iparhatóság, vagy Ipartestületnél bejelentették volna. Az Ipartestület vezetősége a működő szakosztályok vezetőségét hivatja fel a saját szakmabeli iparosairól készített névsor összeállítására s így remélhető, hogy mielőbb megfelelő névsor birtokába fog jutni az Ipartestület. Ez alkalmából jelen sorokban kéri az Ipartestület összes tagjait, hogy pontos lakcímközlést akár személyesen, akár pedig postán levelezőlapokon közöljék az Ipartestület hivatalával.

* **Az új Iparos Kör.** Alig nyílt meg egy héttel ezelőtt az Iparos Kör, máris élénk köré élet fejlődött ki benne. A hétköznapi esteken a terméket gyűlések és értekezletek résztvevői töltik meg, míg nappal az olvasni és szórakozni vágyó emberek látogatják. A körben Erdély összes napilapjait és folyóiratait megtalálhatják az iparosok, valamint szolid alapokon a kártya, biliárd, salkó, dominó és más társasjáték iránti szenvedélyüket is kielégíthetik. A helyiségek egész nap rendelkezésre állanak az Ipartestület összes tagjainak külön tagdíjkötelezettség nélkül. Tervebevétték, hogy az érdeklődés arányában havonként egyszer, esetleg többször is, közgazdasági, társadalmi és irodalmi kérdések és

ügyekben nyilvános előadásokat és ünnepélyeket is fog a vezetőség rendezni.

* **Válságban a cukrárszár.** A cukrárszáraknak komoly panasz van. Rendkívül felszaporodtak az utcai cukrárszárakat árulóak. Ezek nem fizetnek adót, sem városi taxát, nincs is engedélyük árusításra. Minden üzletben árulnak, házról-házra járnak, az összes bodegákban helyezik el s üteményeiket. Kis pincelyukákban dolgoznak s rontják a cukrárszárak megélhetését. Fél év óta elszaporodtak ezek a kontárok, a tanult és képesített cukrárszárak pedig az üres üzletekben nézik, hogy hogyan veszik el tőlük vevőiket. Miből fizessenek azután az ilyenek adót, ha a hatóság nem védi meg őket. A fenyegető veszedelem elhárítására Novomeszky Imre szakosztályi elnök vezetésével legközelebb dr. Regman Miklós prefektusnál jelentkeznek a cukrárszárak, a hol eladójuk az iparukat fenyegető helyzetet, a mely már válságba sodorja a szép 'part, az ellenőrzés hiánya miatt.

* **Az iparos-köri élet 'ellenlítése' érdekében az óras, aranyműves és ékszerész iparosok csoportja elhatározta, hogy minden héten a körben összejövetelt tart és ott a szakma kérdéseit és ügyeit megvitatják. Felhívjuk ezen példát követésre az iparosok többi szakosportjainak a figyelmét, mely annál inkább megoldható, mert három nagy helyiség áll allandóan az iparosság rendelkezésére.**

* **Iparosok nagygyűlése.** A községi választással kapcsolatban kiküldött szervező bizottság a következő felhívást teszi közzé: Felhívjuk városunk összes iparosait, hogy folyó hó 15-én, azaz vasárnap délután 3 órakor az iparos-iskola ház iparos-köri helyiségében nagygyűlésre megjelenjen szíveskedjenek. A nagygyűlés tárgya egy bejelentés a községi választás ügyében elfoglalt álláspontokról és az eddig eszközölt megállapítások ismertetése, valamint a megválasztandó személyek kijelölése.

* **A száz éves gözmozdony jubileuma.** A gözmozdony feltalálásának 100-ik évfordulója alkalmából a Kereskedelmi Csarnok a feltaláló Stephenson György emlékére november 15-én, azaz vasárnap délelőtt 11 órakor a Kereskedelmi Csarnok dísztermében emlékünnepelet rendez. Miután a gözmozdony feltalálása az ipar és kereskedelem fejlődésére tett elsősorban nagy hatást, kíváncsok, hogy a 100 éves évforduló megünneplésében az iparosok is minél nagyobb számban részt vegyenek. Felkérjük tehát az Ipartestület tagjait, hogy az ünnepségen minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Schöberl-ágyak

készen és megrendelésre kaphatók 3500 Leiert

ART KARPITOSNAI

Strada Cosbuc (Szalárdi-utca) 9. Rosenzweig-palota
Minden e szakmába vágó munkák legszolidabb árban és felelősség mellett készülnek.

Parfumerie Venus

megnyit a Sas-passagében, (Novomeszky cukrárszár mellett) ahol kölnivizek, francia parfümök, szépségápolási, háztartási, gummi és kötszerek legolcsóbban szerezhethők be.

BÖRGARNITURÁK

hencserek, madracok, rendelésre és készen is kaphatók

GIDALI MANÓ

kárpitos, Str. Ciorogariu (v. Uri-u.) 2.

Nagy választék **női kabátokban**
legolcsóbb árak.

„Modell” áruház

Strada Vlahuța (volt Szent János-utca) 6. szám alatt.

Mezey János és Tsa

régi szolid fűszer- és csemege-
üzlete, Oradea, Str. Alexandrii
(volt Teleki-utca) 2. szám alatt.

Fényes ünnepségek Londonban a locarnói szerződés aláírásakor

London, november 13. A locarnói szerződések ratifikálásának és ünnepies aláírásának programját összeállították. Az angol alsóházban november 18-án kezdődik a becikkelyezési vita és szavazás nélkül fog végzödni, mert valamennyi párt vezérei elvileg megállapodtak abban, hogy rövid nyilatkozatot fognak tenni, a mellyel pártjuk hozzájárulását bejelentik, csak Ramsay Macdonald akar a munkáspárt nevében egyes szempontokat kidomborítani és az általános felfogástól eltérő bírálatot gyakorolni, amely azonban nem jelenti azt, hogy a munkáspárt bizalmatlansági szavazást akarna provokálni.

November 20-án a politikai pártok Chamberlain tiszteletére a Savoy-fogadóban lakomát rendeznek,

hogy ünnepeljék a nemzet nevében a locarnói konferencián kivívott sikereit.

Lord Grey fog az asztalnál ülni és nagy politikai beszédre készül, hogy programszerűen kifejtse az angol külpolitika elfogulatlan, pártkülönbségektől mentes céljait. Ezt a beszédet, amely a kormánypolitika tulajdonképpeni szempontjain túl fog terjeszkedni, lord Grey Chamberlainnel és a többi parlamenti párt vezérével egyetértően akarja megkövetkezni. A szerződéseket nagy ünnepességek közepette december 1-én fogják aláírni, este pedig a Londonba jövő külügyminiszterek a királyi pár vendégei lesznek udvari ebédre a Buckingham-palotában. Erre a lakomára a szerződést aláíró hatal-

mak miniszterei és mindegyiknek a felesége is hivatalos lesz az udvarhoz, továbbá az angol kabinet valamennyi tagja és az aláíró államok londoni nagykövetei és követei szintén. Ötven meghívót fog kibocsátani az udvar a lakomára, amely a legünnepesebb állami bankett lesz, teljesen olyan formák között, mint mikor a brit uralkodó pár idegen fejedelmi vendéget fogad, az asztal roskadozni fog az arany és ezüst tálak, tányérok, serlegek és evőeszközök sulya alatt, a melyeket mind fölraknak.

Az udvari ebéd után a Buckingham-palota termeiben

fogadó este lesz, amelyhez az udvartartás körülbelül 1000 meghívót bocsát ki.

Megjelenik az egész diplomáciai testület, a politikai, társadalmi élet minden kiváló képviselője. December 2-án a City fogja vendégül látni a szerződések aláírására jött idegen hatalmak minisztereit villásreggelin, este pedig a brit kormány ad lakomát a Lancaster-palotában és utána fogadó-este lesz, hogy a City vezető tényezői megismerkedjenek a vendég miniszterekkel. London népe ezeken a napokon gyönyörködni fog azoknak az ünnepeknek meglevevénésében, amelyek Waterló után elkápráztatták a lakosságot.

Mussolini miniszterelnök tegnap táviratban jelentette, hogy elfogadja a meghívást a londoni ünnepekre.

A betörők klubja

Írta: HENRY A. HERRING.

II. kötet.

— Hol van az ön meghatalmazása? — kérdezte a titkárs.

— Itt van, Sir — szölt Marvel és bő zsebéből egy csomó papírt húzott elő. — Itt vannak a letartóztatási parancsok. Mr. Drummond Eyre! — kiáltotta hangosan olvasva. — Dorchester herceg Ökegyelmessége! Ah, itt van Excellenciád. Gróf Ribston! Ime Mylord. Mr. Hilton, Anstruther őrnagy ur — és így tovább az egész lista. — Minden rendben van és így uraim, szabad kérnem? Felteszem, hogy önök előnyben részesítik, ha kocsin megyünk. Thompson, hívja a fiakkereket.

— Fegyveres emberek vannak odakünn! — mondta. — Az ellentállás céltalan.

— Halt! — kiáltotta Ribston, — mit akar Ön velünk csinálni?

— A vauz-utcai kapitányságra viszem az urakat.

— Ostobaság, nem vagyunk mi gonosztevők!

— Ezt holnap megvitathatja a bíróval, Mylord — mondta a detektív szárazan. — Itt vannak az elfogatási parancsok s én csak végrehajtok. Ha valami törvénytelenység történnék, panaszkodhat a rendes hivatalos úton benyújthatják. Tehát kérem uraim. Ha szavukat adják, hogy

nyugodtan követnek, időt és fáradságot takarítanak meg.

— Tud a belügyminiszter e dologról? — kérdezte a herceg.

— Mi nem teszünk a belügyminiszternek rendőri jelentéseket, — mondta Marvel élesen.

— Akkor követelem, hogy beszélhessek vele, mielőtt e parancsokat végrehajtnák — válaszolta Dorchester.

— Lehetetlen, kegyelmes herceg, — mondta epésen Marvel, kinek már kétszer siklott ki zsákmánya kezei közül. Ezuttal elhatározta, hogy nem teszi ki magát a veszélynek, hogy az igazságot magas befolyások kijátszhassák. Ezuttal egész csomó foglya volt, kik oly magasan álltak társadalmilag, hogy detektívi hírneve a világ egyik végétől a másikig ismertté válik. Nem felelhetett tehát mást, minthogy „lehetetlen.”

— Irhatok egy levelet? — kérdezte a herceg.

— Nem, kegyelmes herceg, ezt nem engedhetem meg, — válaszolta Marvel szilárdan. — Ön foglalom és kérem Önt, engem vonakodás nélkül követni. Tehát uraim, hajlandók nékem szavukat adni, hogy nyugodtan követni fognak? Önök természetesen, ha akarják, okozhatnak némi nehézségeket, de többen vagyunk, mint Önök és sajnálnám, ha tettelesen kellene fellépnem.

Dorchester halkán váltott pár szót Ribstonnal és a titkárral s a többiek leverten hallgattak.

Végül szavukat adták és kivonultak. A házpuja feltárlt és ök kimasíroztak az utcára, egy tucat rendőr várakozott az elkerülhető csoportosulás közepette.

— Mondja meg Altamont ezredesnek, gy azonnal keresse fel a belügyminisztert, — mondta Dorchester a komornyikjának, mikor ez utóbbit rászigetelte.

Az öreg szolgálta szinte kövé meredve az eseményeket. Generációk óta szolgált a családnál, három Dorchester herceg pályafutásának volt tanúja, királyok, királynők és uralkodók jöttek-mentek a kastélyban és os meg kellett érnie, hogy az utolsó varjat elcolják, mint egy tolvajt, mint egy közönségonosztevet. Halotta a herceg szavait, anahogy értelmét fel fogta volna. Nem válaszolt, hogy értelmét fel fogta volna, a tömeg rendőrség, az izgalom a hallban, a tömeg künn, a letartóztatottak elszállítása, minden olyan volt, mint egy lidércnyomás.

— Ökegyelmessége azt mondta, hogy én nem kéresse fel Altamont ezredes urat a belügyminiszternél való közbenjárás miatt, — mondta neki az egyik szolgál.

— Hal! — kiáltott Bolton, kábultság magához térve. Találomra fejébe csapott kalapot és kirohant a házból.

Altamont nem vehetett részt a mai ünnepes fontos ügyei tartották őt vissza és épen tért haza lakásába, mikor Bolton lihegve érkezett. Kalapját le se téve, rögtön lohalta a belügyminiszterhez hajtatott és a szolportással, inassal és titkárral folytatott szövtálat után, a magas személyiség ként volt őt pyjamaiban, ágya szelén ülve fogadnyon bosszusán, a megzavart éjjeli nyu miatt.

Az ezredes megmagyarázta a helyzetet.

— Ez az egész? — kérdezte a miniszter.

— Ez az egész? — kiáltotta felháborodott megdöbbenéssel az ezredes. — Dorchester Ribston, Anstruther és még egy tucat a rendőrség priccsén és Ön még azt kérde, hogy az egész?”

(Folyt. köv.)

A szépség forrása

AGI

Számos elismerő levél bizonyítja szítmények csodás hatását. Kaphat den gyógyszerárban és drogériában a megyei főraktárban:

Sarkas István „Apoló” drog

Pimanócska

Műbútor és Parkettgyár R.-1. Str. Clujului
TELEFON 2-79 sz.

Irodabútorok, műbútorok I. és II. oszt. ketták. Fenyő és tölgy fűrészarúk. Bervgatteren. Mindennemű ládát, összeszerzett és szétszedett részekben megrendel azonnal szállítunk.

A Burberrys Ltd. London

világhírű cég kiváló minőségű

angol szövevényei

csakis a romániai kizárólagos vezérképviselő

Boris Goldberg helyi fiókjánál

Ferdinand király-út 5. szám alatt kaphatók.

UJDONSÁGOK

* Az Izr. Nőegylet teadélutánja. Csak

egy szál virágot, hangzik ilyenkor késő novemberben a kérés szó. Szegény tüdőbetegeknek a társadalomtól segítséget, bajukra egyhító irt. Az Izr. Nőegylet asszonyai mint mindig, meghallják ezt a panaszt is. Meghallják az azok érzékeny füleivel és lelkével, akik állandóan a nyomor sajnos, oly sokféle változatát látják és hallják és akik mindig segítségére sietnek amennyire csak tudnak és képesek amennyire eszközeik engedik. Ők az a virágot kérnek most a közönségtől. Csak egy csésze tea elfogyasztását a legközelebbi keddi teadélutánjukon. Eddig sem maszkodhatnak, nagyon népszerűek a teadélutánok. De a mostanin, melynek védelmére a tüdőszanatórium javára ajánlották fel, még nagyobb látogatottságra számíthatnak. El kell jönni mindenkinek, aki a téma és szívén viseli a szegény tüdőbetegek sorsát. Hadd juttathasson mentül nagyobb összeget az Izr. Nőegylet a valóban érdemes célra. A teadélutánon háziasszonyok lesznek: Ács Vilmosné, Balogh Andorné, dr Erdélyi Miklósné, Eichner Sándorné, dr Fischer Imréné, dr Grünstein Bernadné, Halmos Hugóné, Hartmann Sándorné, Herskovits Jakabné, dr Jónás Andorné, Kálmán Endréné, Plesz Gézáni, Pásztor Edéné, Óna Andorné, dr Somogyi Ödönné, Szalai Zsuzsáné, Török Béláné, dr Tamás Arnoldné, Ilmman Istvánné, dr Weisz Mártónné.

* **Kiadták a legolcsóbb pályázónak a piaci eszközök felépítését.** A tanács szombati ülésén lerálta Köszeghy József főmérnök a Píata iteazul Mihail (Nagypiaci)-térén felépítendő eszközokra vonatkozó árjelítésről. A főmérnök így bocsátotta, hogy eredeti intenciói szerint azt szeretne volna, hogy nagyváradi mérnökök apják meg az építkezést. A mérnöki ajánlatok azonban lényegesen magasabbak voltak a legolcsóbb ajánlattevőnél. Így a törvény utasításai szerint a közmunkát a legolcsóbb cégnak, Grünfeld Ignác és társának adta ki egyhangulag a tanács.

* **A mai cionista meeting.** Ma délelőtt el tizenegy órakor tartja a Zsidó Nemzeti szövetség helyicsoporja az Apolló-mozgó-zínházban meetingjét, mely iránt városzerte nagy az érdeklődés. A kolozsvári és helyi szónokok nagyszabású programot ognak adni a további conista munkára és örvonalazni fogják a zsidó álláspontot minden aktuális problémával szemben.

* **Mayr Margit hangversenye 17-én lesz.** Mayr Margit hangversenyeénekéső november 8-ra hirdette hangversenyt november 17-re, redde tette át. Egy nappal tehát előbbre, mint azt tervezte, amire technikai okok késztették. A hangverseny iránt nagy az érdeklődés és a Hegedűs Hirlapiroda a jegyek nagyrésztét elővételben már kiárusította.

* **Beköltözhető a vasház.** Mint ismeretes a Szarvas-sor 7. szám alatt egy nap alatt épült fel a két szoba és mellékhelyiségeiből álló vasház, melynek összes utólagos munkálatai is befejezést nyertek már. A lakás csak a jövő héten lesz a forgalomnak átadva, mert addig az érdeklődőknek áll rendelkezésére. Mindazok, akik azt megvásárolni, vagy kibérelni szándékoznak, igényüket 5 nap alatt jelentés be. Bővebb felvilágosítást a helyszínen, vagy dr Zoltán Károly ügyvédnél Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 4. szerezhetők.

* **Halcsarnokot építenek a piacon.** A Píata Viteazul Mihailon, szemben a Dreher sórcsarnokkal a város építkezési engedélyt adott Hermann Mórnak, aki ott egy modern halcsarnokot emel. Az épület azonnal a város tulajdonába száll s e mellett Hermann Mór évi tizezer lei bért is fizet. A tanács öt éves szerződést adott Hermann Mórnak s ha közben a vásárcsarnok felépülne, Hermann abban kap új elhelyezést.

* **A két indiai énekes-művész fellépte.** November 29-én, vasárnap este tartják meg egyetlen estélyüket Mahebob Khan és Muscherraff Khan a két indus énekes, akiknek szereplése egész Európában igazi és szokatlan szenzáció volt. Egy teljesen új misztikus világ tárul fel a két csodálatos hangú és tökéletes énekudású exotikus művész hallatára. Egész India zenei élete feltárlul előttünk, új, csodálatos melódiák búgnak fel az ajkukról, évezredek bánata és siralma főközik a szívünkhez. Tökéletesen kísérik ősi keleti hangszerükkel ők maguk éneküket. Jegyek erre az egyetlen indus-dalestélyre kaphatók a Hegedűs Hirlapirodában.

* **Halálozás.** Öszinte részvétellel vesszük a szomorú hírt: id. Fleisz Mihály, városunk régi, közbecsülésben álló előkelő polgára, cipész-mester életének 64-ik évében, hirtelen elhunyt. A megboldogult temetése ma, vasárnap délután fél 5 órakor megy végbe a huszár-utcai gyászházól. Bánatos özevgye, szerető gyermekei és nagykiterjedésű rokonai és jó ismerősei gyászolják. A temetésen a Gutenberg Dalkör testületileg részt vesz, miért is ez uton kértnek fel a Gutenberg Dalkör tagjai, hogy a temetésen 4 órára teljes számban megjelenni sziveskedjenek.

* **A Csarnok mai Stephenson-ünnepélye.** Ma délelőtt 11 órakor tartja meg a Csarnok székházának dísztermében a Stephenson-emlékünnepélyt a vasut száz éves felfalálásának évfordulója alkalmából. Az emlékbeszédet Kursinszky Kálmán felsőkereskedelmi iskolai tanár tartja, amely előtt V. Pollermann Aranka, Szmazenka Ernő, Eichner Ernő és dr Fehér Adoli Mozart egyik quartettjét fogják előadni. A Csarnok tagjai, ezek hozzátartozói és vendégei az ünnepélyre ezuton hívatnak meg.

* **Meghalt Jakabházy László, akit lelőtt a felesége.** Budapestről jelentik: Jakabházy László, akit felesége a Tükör-utca 2. számú házban lelőtt, ma délután 2 órakor a Pajor-szsanatóriumban belehalt sérüléseibe. A tükör-utcai családi drámának ez a tragikus fordulata változást jelent Jakabházy né helyzetében is, mert ezek után szándékos emberölés büntette címén emelnek ellene vádat.

* **Házasság.** Garamvölgyi Lessinszky Ilona Cluj, Bozsák Mihály sodronyáru gyáros Oradea-Mare f. hó 10-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett).
Kertész Rózsi és Weisz Sándor ma délután 2 órakor tartják esküvőjüket a Zárda-utcai nagy templomban, melyre a rokonokat, ismerőseket és jóbarátokat ez uton hívják meg.

KÉSÉLŐ KARIKAGYÜRÜ

ujdonság és minden más ékszer olcsón
URANNÁ L, Zsldfa-kapu mellett.

* **Művész-pár kiállítása a Heyman-kertben.** Vasárnap, november 15-én nyitják meg kollektív kiállításukat Littecky Endre festőművész és felesége, Krausz Ilonka grafikus művésznő. Littecky Endrénél neve a néhány évvel ezelőtt Váradon rendezett felsőbányai kiállításán vált ismertté a várad közönsége előtt. Most újabb eredményeit hozta el, amelyek fejlődésének delelőjét mutatják be művészetét. Legutolsó sikereit a bukaresti Salon Official tavaszi tárlatán aratta, ahol az erdélyi művészek közül egyedül került ez alkalommal az állami muzeum gallerijába.

* **Feltétlenül olvassa el a színház e heti műsorát és a színházi iroda híreit.**

Selyemperza fényű és mintázatu hencsertakarók, abroszok és ággyarnitúrák **Letiner Márton Rt-nál**

* **Dr Popa Péter az oradeai bíróságok** mellé kinevezett hites tolmács fordító- és fordítás hitelesítő irodája Rimanóczy-u. 11. sz. alatt van.

* **Párisi bútorbrokátok rendkívül olcsón** beszerezhetők Bara Jenőnél, Ferdinánd körút 3.

* **Halálozások.** Dobos Menyhért 71 éves korában elhunyt, temetése ma délután 2 órakor lesz a Vitéz-utca 30. számú háznál. — Nagy Imre 56 éves polgár elhunyt, temetése ma délután 4 órakor lesz a Kálvária-utca 27. számú háztól. Vad. Elisabetha Buhescu 77 éves korában elhunyt, temetése Kisjenő községben lesz hétfőn délután 2 órakor. — Kaszás Jánosné 69 éves korában hirtelen elhunyt, temetése hétfőn délelőtt 9 órakor lesz az Alapi-utca 1. sz. háznál, az elhunytban Kaszás János főpincér nejét gyászolja. „Kegyelet.”

* **A „Helvetia” biztosító részvénytársaság** november 12-én tartotta meg rendkívüli közgyűlését a részvényesek nagyfokú érdeklődése mellett. A közgyűlés tudomásul vette, hogy a régebben elhatározott alapítke-emelési transzakkció teljes sikerrel befejezést nyert, minek eredményeképpen a társaság alapitőkéje 10.000.000 leit tesz ki. Elhatározta a közgyűlés a társaság vezetőségének kiegészítését. A társaság igazgatóságai tagjaiul dr Balázs András prelátus-kanonok, a róm. kath. státus előadója, dr Felecan Octavian földbírtokos, ny. prefektus dr Inczédy-Joksmann Ödön, a róm. kath. státus és az E. G. E! elnöke, dr Kádár János bankigazgató, Kállay Béla vezérigazgató, Kispál László földbírtokos, egyházmegyei főgondnok, Kovács Kálmán unit. püspöki titkár, dr Makkai Sándor ev. ref. püspökhelyettes, Matskásy Pál, a róm. kath. státus alelnöke, Mester Mihály református egyházkerületi főszámvevő, dr Millea Aurél ügyvéd, volt országyűlési képviselő, dr Nagy László róm. kath. státusi jogtanácsos, dr báró Rudnyánszky Gyula, a társaság vezérigazgatója, dr Vékás Lajos, a „Minerva” nyomdávalat vezérigazgatója, felügyelőbizottsági tagjaiul: Ghiffa Sándor miniszteri tanácsos, dr Dán Parten ügyvéd, dr Illes Gyula ev. ref. egyh. tanügyi előadója, dr Jánossy Béla státusi titkár, Klein Jenő bankigazgató, Mikó Lőrinc unit. egyh. titkár, Tordai József igazgató, urak választottak meg. Ezen biztosító társaság, mely alig néhány év alatt meglehetősen nagy közönséget hódított meg magának, legújabb transzakkciója által tetemesen megerősöve, a legnagyobb svájci és angol viszontbiztosítóktól kapott viszontbiztosítási szerződéseivel abban a helyzetben van, hogy bármily nagy kockázatot elvállalhat, versenyképes díjakkal, előnyös feltételekkel. A társaság vezetői-neve és személye pedig a legnagyobb garancia arra nézve, hogy biztosított feleinek vagyona és anyagi érkei a leghathatósabb védelem alá vannak helyezve. Vezérképiselet Oradea-Mare, Str. Alexandri (Telekv-utca) 5, Schwartz Mór.

Ebedlő és futószőnyegek mindenféle kivételben a legolcsóbbban beszerezhető **Letiner Márton Rt-nál**

* **Nézzé meg Weisz & Miklós fényképezés kirakatát a Bémer-téren Grünwaldnál.**

* **A filharmonikusok** november 23-án tartják első nagyszabású zenekari hangversenyüket a Kath. Körben. Jegyek Vidornál (Bul. Reg. Ferdinánd 2.)

* **Női ingek, nadrágok, hálóiingek, kombinék Grünwald és Wahl-féle készítmények, napi áránál 30%-al olcsóbban beszerezhetők Bara Jenőnél, Ferdinánd körút 3.**

* **Felhívás a cipész iparosokhoz.** Felkérjük cipész iparos szaktársainkat, hogy Penc János kartársunk elhalálása alkalmából a temetésen a gyászháznál Károly herceg-utca 21. szám alatt, valamint id. Fleisz Mihály kartársunk elhalálása alkalmából a temetésen Risorior-utca (Huszár) 2. szám alatt lehetőleg testületileg és teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Mindkét kartársunk buzgó és törekvő tagja volt szakmai ügyeinknek, méltó tehát, hogy haláluk felett testületileg adjunk részvéttünk kifejezést. Tisztelettel a szindikátus elnöksége.

Női kabát és ruhaszövetek batizolt vásznak és béléssaruk nagy választékban. Tisztviselők árendményben résztstelnak.

Hajnal és Rózsa cégnél

* **Feltétlenül olvassa el a színház e heti műsorát és a színházi iroda híreit.**

* Asztalneműek, vásznak, Schroll-féle sífonok, angol batistok rendkívül jutányos árban beszerezhetők Bara Jenőnél, Ferdinánd-körút 3.

Leitner Márton Rt.-nél cérna damaszt ebédlő-készletek a legszebb kivitelben, óriási választékban.

* **Dolly öngyilkossága.** A nagyvárad-i kabaré-élet egyik kedvelt és temperamentumos alakja volt Dolly, az ügyes táncosnő. Tegnap délután Dolly öngyilkossági kísérletet követett el; mérget ivott. Beszállították a zsidókórházba, ahol ápolás alá vették. Remény van rá, hogy fel fog épülni.

Vásznak, chiffonok, damasztok fehérneműre és ágyneműre, legjobb minőségben **Leitner Márton** Rt.-nél

* **A Hétfői Kurir** rövid ideig tartó szünetelés után, amit az átszervezés tett szükségessé, ismét megjelenik november 16-tól. A színes riportokban gazdag, változatos tartalmu hétfői lap minden újságárusnál kapható.

* **Paplanok és madracok** legjobb kivitelben készülnek Bara Jenőnél Ferdinánd-körút 3.

* Feltétlenül olvassa el a színház e heti műsorát és a színházi iroda híreit.

DIVATRIDIKÜLÖK nagy választékban **SZABO J.** fésű áruházban, Sas-passage.

* **Flegmann Armin-cég,** régi megbízható forrás vászon- és asztalnemű bevásárlásra.

Harisnya, keztyű, selyemsál nagy választékban **Szenszki Miklósnál,** Sas-passage.

* **70 lei** a „Die Dame“, friss novemberi száma megérkezett a Hegedűs Hírlapirodába.

Paplan, madrac nagyon szép kivitelben készült **Hajnal & Rózsa** cégnél, Strada Josif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 1. szám alatt.

MOZI

MOZGOSZÍNHÁZAK MŰSORA:

Dorian-filmszínház ma, vasárnap délelőtt 11 órakor matiné olcsó helyekkel: „Mackó úr kalandjai“. Ezenkívül Antalffy Margit legjobb növendékei angol táncot, balettet, magyar táncot mutatnak be és kupaékat énekelnek.

Vasárnap délután 3, 5, 7 és 9 órakor a „Kétségbeesés hídja“ kalandor-dráma 7 felvonásban, a főszerepben Lona Schmiedt és Henry Blackburn. Dorian-film!

Hétfőn: 5, 7 és 9 órakor „Beau Brummel“, a londoni Casanova, 10 felvonásos film az angol királyi udvar életéből. A főszerepben John Barrymore.

Passage-mozgósínház: Ma, vasárnap fél 4, fél 6, fél 8 és negyed 10 órakor „Maciste mint császár“ kalandor-film 7 felvonásban. A főszerepben Maciste.

— **Harry Piel** Nagyváradon is a legnagyobb népszerűségnek örvendő. Ezt bizonyítja, hogy az Apolló pénztárát állandó ostrom alatt tartja a közönség, mert mindenki tudja, hogy amit Harry Piel produkál, az felülmúl mindent. A „Cigánó“ tíz felvonásában egymást érik a legszebb és leghatásosabb jelenetek. A „Cigánó“ hétfőig bezárólag marad műsoron. Hétfőn az összes előadások a Vörös-Kereszt javára lesznek megtartva. A vasárnap d. u. 3 órai előadás mérsekelte helyáru.

Selyem fényű tuszor grenadin függőzre és ággyerítőre **Hajnal & Rózsa** cégnél, Strada Josif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 1. szám.

TŐZSDE

Zürich, november 14. (Zárlat.) Berlin 12350, Amsterdam 20885, Newyork 51875, London 251480, Paris 2094, Milánó 2090, Prága 1337 és fél, Budapest 7270, Belgrád 920. Bukarest 24250, Varsó 81, Bécs 7307.

Budapest, november 14. A budapesti gabonatozsde zárlatai: Buza 355, rozs 222.5, takarmány árpa 250, sörárpa 340, köles 185, zab 250, ó tengeri 270, új tengeri 165, repce 610, korpa 162 fél.

Mielőtt

ajándék-tárgyakat

vásárolni akar, okvetlenül nézze meg saját érdekében a most érkezett

Francia, Német és Cseh legszebb különlegességeit üveg-, porcellán- és díszműaukban

Vétel nem kötelező!
Eladás nagyban-kicsinyben!

Frakó Komlós Testvéreknél
gyári raktár — nagykereskedés
Oradea-Mare—Nagyvárad
Str. Nicolae Iorga (Zöldfia-u.) 13.

ESŐERNYŐ

legolcsóbb a készítőnél
Rosenberg Testvérek

Iorga (Zöldfia-ut) 8. • Behúzás, javítás gyorsan készül.

Ruhákat vegyileg fest, tisztít
gallérokat, kézelőket, legszebben **mos és vasal**
Szabó László
Strada Take Ionescu (Körös-utca) 1. szám
Flók: Bazárépület, Bulév. Reg. Ferdinand

Szörmeauk

nagy választékban, feltűnő olcsó árban. —
Alakításokat **nyári árban vállaltok.** — Kívánatra házhoz is megyek.

Rubin szücs

szörmeüzlete, Calea Victoriei (Kolozsvári-utca) 5. sz.

Fényképész!

Egy elsőrangú laboránst és ugyiszintán kiváló reticheurokat azonnalra jó fizetés mellett állandó alkalmazásra keres **»JULIETTA«** udvari fényképész Bucuresti Calea Victoriei 34

ANDRÁSSY

Oradea-Mare, Str. Vlahuta (Szent János-utca) No. 6.

Szücs

és szörme üzletében
a legjobb divatu szörmek, boák, bundák, sport-kabátok, méret után a

legolcsóbban készülnek

Hamis fogak

Brilliant, platina, gyöngyöt, veszek, óra és ékszer készítését pontosan eszközölöm

KÖHN ÉKSZERÉSZ

Str. Avram Iancu (Kossuth-utca) 7.

Eladó

olcsó topolya és köris háló-szobák és konyha

butorok.

Százaz Miklós
műasztalosnál, Ion Ghica (Páris)-u. 2. — Ugyanott tanuló fiú felvétetik.

Óra, ékszer-javításokat

felelősség mellett készítek. Órák, ékszerek raktáron. Ocska aranyat veszek

BRENNER
Strada Vlahuta (Szt. János-utca) 6.

Remélem

tudja már, hogy a Pannoniában

vízmozlat DEUTSCH
a futár

Utleveleket elintézt

Román-Magyar

Magyar-Román

Ghetie szótár eladó

a Hegedűs Hírlapirodában

Fűszerőrlőde

2¹/₂-es HP villanymotorttal, teljes berendezéssel vagy külön-külön más vállalat miatt azonnal eladó.

Ládnér és Márton

Ferd. Király-ut, új palotában

Új üzlet!

FIGYELEM!

E hó 17-én nyílik meg a Piața Regina Maria (Bémer-tér) 1. sz., a volt Sipos és Róth féle helyiségben

Back Bernát

butorszövet, brocat, szőnyeg, függöny, hencsertakaró, padlófűtés, kárpitos kellékek gyári lerakó.

Kedvező részleltetése

is vállalkunk elsőre

telikabáló kosztümő

divatos francia ruhák készítését

Szolid árak, pontos

gálás. — **Telcion**

Fulop Daniel és

Strada Dimitrie Ce

(volt Beöthy Ödön-)

Orát, éksz

olcsón és jól javít aranyat, ezüstöt, gémát, brilli

magas árban váltom.

Weisz Lipi

műrás, ékszerés régiségkereskedő

Str. Avram Iancu, volt Kossuth-ut

Könnyen szere

magának gyönyörű leti szőnyegeket

Schulhof Emilnél

hozza elsőrangú k di anyagot, mintá szállított árban. In

tanítás. Ugyanott rendelhető és kapl a legkételetesebb nyek és gobel

előnyösfeltételek

Cim: **Oriental**

Szövőművészeti Is Str. Episc. Ciorgan

ÓRAI

ékszerek eladása, szerű javítása a le plikáltabbig

TISZAY-N

Alexandri (Teleky

jutányos árak, Pres

Veszünk butor

szőnyegeke

teljes lak- és iroda dezeket, Wertheim

szát, zongorát, csill porcellánokat, régis stb. — Meghívásra

megyünk.

Frenkel és

butor, szőnyeg és kereskedők, Strada

ral Moscu, (volt Mihály-utca) 10. s

Miről nevezetes Népszövetségi Hangya

Elsőszor arról, hogy a NÉPSZÖVETSÉGI HANGYA prima árút ad tagjainak.

Másodszor A NÉPSZÖVETSÉGI HANGYA a vásárlási összeg után 5 százalékos visszatérítést ad tagjainak.

Harmadszor A NÉPSZÖVETSÉGI HANGYA 16 százalékkal váltotta be a résznyek szelvényeit az idén.

Negyedszer A NÉPSZÖVETSÉGI HANGYA a részvényeket felülbélvezte s december végéig kicseréli a két 50 leies részvényt 100 leies új részvényre.

Ötödször A téli fát 20 leiel olcsóbban adja méterenként a Népszövetségi Hangya, amelynek három helyen van raktárja és pedig a Ferdinád király (Rákóczi)-uton, a Ciorogariu (Uri)-utcán és az Alexandri (Teleky)-utcán, ahol asztali és csemegeborokat is szerezhetnek be tagjai a vásárlási igazolvány felmutatásával.

Hodszor Sikerült az igazgatóságnak, hogy a tagsági igazolvány felmutatásával gyászeset alkalmával Weiszlovits Lajos temetkezési intézete 20 százalék kedvezményt ad a Hangya tagjainak.

Egyszer Cziller Imre, Tátray Gusztáv a nála történt vásárlásoknál 5 százalékos kedvezményt adnak a Népszövetségi Hangya tagjainak. Szilágyi Géza ékszerész és óras a vásárlásoknál és javításoknál 5 százalékos ad, a Derby cipőgyár szintén 5 százalékos kedvezményt ad az igazolvány ellenében.

"Eppelin" kályhaczellüst

szasszonyok kedvence, mert a fűtésnél teljesen szagtalan s hőálló. — Gyári lerakat:

Schönzweig & Beer
kereskedőknél, Str. Avram Iancu (v. Kossuth-u) 13

Ingatlanforgalmu ügyvédi iroda-

mat házammal
rútt át, illetve eladnám Szentannán. Felvi-
sítást ad Böszörményi ügyvéd, Oradea-
re, Gen. Berthelot (Sal Ferenc)-utca 15.

**FORDSON TRAKTOR ame-
rikai kettős chévei
FORD teher-
FORD luxus autó
engedélyezett képviselö:**

Andriska és Rosenbaum
Calvin-utca 15. Telefon 209.
Összes alkatrészek raktá-
ron. — Legelőnyösebb lei-
telékek mellett.

gyógyszertárakban, drogeriákban és
kassziniáknál kapható

RUSSEL
PARIS
fele
HYACINTH
FÜG
PASZTÁT
LONY LEBOVITZ
ORADEA-MARE 606A-9-9

Szörme újdonságok
Leichner szücsnél,
Str. Episc. Ciorogariu

Az ördög fekete,
de mégsem olyan fekete,
mint a

SAS
védjegyü
cipőkrém

Képvisele: Reschner Vilmos
Oradea-Mare, Str. Cosbuc 11.

Kittinó hangu

Zongora
28 ezer leielért olcsón
eladó.

Sternberg

Reg. Ferd. (Rákóczi)-ut 14. szám

Tölgysa hálók különböző betétek-
kel olcsón **eladók** — **Nemes** asz-
talosnál, Strada Jeromos 5. — Tanulók felvétetnek.

Megnyit! **Baromfi csarnok.**
Libahus, máj, tepertő és bőr nagyban és ki-
csinyben. Zsir szives megrendelését legol-
csóbb napi árak mellett elfogadok. — Teljes
tisztelettel: **Hoffmann József**
Strada Saguna (Kapucinus-utca) 8. sz. alatt.

KEPES ELEK

orvosi kötszerész, Sas-passage 20.
Saját készítményü

sérvkötők, haskötők
gummiharisnyák, speciális
kötzerek, női és férfi övszerek.

Sokkal olcsóbbak és finomabbak az impor-
tált francia és angol áruknál az

M. M.

Konzervgyár

Timisoara

M. M. Befőttei,

M. M. Jamei,

**M. M. Gyümölcs-
és Vegyesizei,**

melyek minden nagyobb csemegeüzletben kaphatók

Képvisele:

Korda és Greifeld
Oradea-Mare

Lefogyni

amely jelent, mint megfiatalodni?

Doktor JAWAS-féle mexicói tea

Az elhízás tönkreteszi a szépséget és idő előtt öregít. Hogy ön mindig
fiatal és karcsu maradjon, hogy finom és nyulánk termete legyen, igyék
doktor JAWAS-féle mexicói teát és biztosan lefog, egészségének
minden veszélyeztetése nélkül és anélkül, hogy különleges étrendet
kellene tartania.

Vegetáris és ártalmatlan!

Gyógymód világsiker! Óvakodjunk az utánzatoktól!

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. — Vezérképviselet:

STANDARD drogueria 2 Str. Zorilor, Bucuresti

**URSUS-
EXTRA**

világos sör-különlegesség
mindenütt kapható.

Czell-söriőzde
Kolozsvár--Monostor

Apróhirdetés egy szöve 4 Lei, vas-tag betűvel 5 Lei, legkisebb hirdetés 10 szöveg 40 Lei.

Levelezés

Tisztviselőnk a **Piața Regina Maria (Bémer téren)** Kertész Reclám áruházban árkedvezményben résztulnak minden divat-árú cikkekből november 1-től. 2461.

HÁZASSÁG

Házasságot leggyorsabban legdiszkrétebben közvetít Vertes, Str. Cogălniceanu 16. sz. 5255

Házasság céljából megismerkedne két 26 éves keresztény műszaki tisztviselő abszolút művelt hölggyel. Kaland kizárva. Leveleket a kiadóba „Szöke-barna” jellegre. 5272

OKTATÁS

Dinamotekercselő gyakorlati esti tanfolyam. Előadja Balogh Lajos okl. elektrotechnikus. Str. Oituz (Lahner György-u.) 7. Felvillagosítások ugyanott. 5073

Donát

Strada D. Cantemir 30. (volt Beithy Odón-u.)

Gyakorlati tanfolyam Gyorsírás Gépírás Könyvtári Nyelvek
Olcsó árak!

LAKÁS

Egyszobás, konyhás lakást csekély lelépéssel keresek, lehetőleg Velencén. Címeket a kiadóba kérek. 5138

Butorozott szobát teljes ellátással, továbbá egyszobás konyhás lakást Olasz temető közelében keresünk. Cím a kiadóban.

Butorozott szobát fürdőszoba használatával Olasz központjában keresünk. Cím a kiadóban.

Lakást vagy teljes ellátást kaphat kis családnál szerény igényű leány, ugyanott egyszerűbb gyermekruhák, pongyolák varrása jutányos árban készülnek. Cím a kiadóban. 5213

Lakást 4 szobás, teljesen modernet a központban, 3 szobát Sztarovecsky, Dr. Ioan Ciordas (Berkovits) utcák környékén lelépéssel keresünk. Címeket kérjük az „Ardeal” irodába leadni. Főposta mellett. Telefon: 203

Kiadó Váradvelencén egy és kétszobás lakást. Ertesítést ad dr. Várad ügyvéd, Parcul Traian (Szchenyi-ter) 12. 5244

Butorozott szobát teljes ellátással központban keresünk. Cím a kiadóban.

2 szoba, előszoba állomás mellett átadó. „Ardeal” iroda főposta mellett. Telefon: 203.

Butorozott szoba, külön bejárati utcai, zongora használatú intelligens urhölgynek kiadó. Vertes, Str. Cogălniceanu 16. 5252

Házmesteri szoba, konyhás lakószoba elcsereklém egyszobás, konyhás lakással, szerelő előnyben. Saguna (Kapucinus-utca) 17. Házmeester. 5241H

Központban több butorozott szoba teljes ellátással is kiadó. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda-u.) 4. 5234

Alkalmazás

Raktárnoki, vagy felügyelői, állást keresek jó megismerésű intelligens fiatalember elsőrangú referenciákkal. Szíves megkereséseket „Jövő” jellegre Rudolf Mossehoz Oradea kértnek 5231

Mindenes szakácsnőt keresek azonnalra vagy elcsereklém. Klein, Strada Calvin (Ritoók-utca) 9. 5243

Irodai munkát déli és esti órákra elvállal okleveles tanítónő. Címeket az „Ardeal” irodába Főposta mellett kér. Telefon 203.

Nyugdíjas keres napi vagy fél napi foglalkozást. Ajánlatokat „Foglalkozás” alatt a kiadóba. 5250

Románul, magyarul és németül beszélő keresztény ifjú fűszeres segéd azonnali belépésre állást keres. Cím Svédák I. Baia Mare (Nagybánya). 5248

Házmesteri állást keresek 1926. évre, megfelelő óvadékkal rendelkezem. Levelet a kiadóba „Megbízható” jellegre kérek. 5246

Anyahelyettesnek, vagy háztartásnőnek ajánlok közepkorú urinő. Medvigy gyógyszerár. 5225H

Pénztárosnő, ugyszintén tanuló Ládner és Márton fűszer, csemegetüztető Ferdinánd királyi 24. felvételt. 5225

Ugyes elárutató keresetkeltő Haas Lipót Linoeum-üzletbe. 5240H

Perfekt szobaleány keresetkeltő ur hához. Jó bándmód biztosítva. Erber, I. C. Brațianu (Szaniszló-utca) 11. — Jelentkezni 2-4-ig. 5266

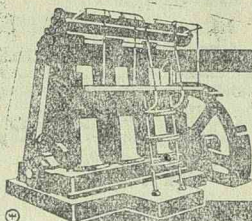
Adás-Vétel

Egy régi közismert cég, a háziaszonyok körében folytatandó állandó propaganda céljára keres intelligens románul és németül is beszélő

urhölgyeket

fix fizetés mellett. Írásbeli ajánlatok lehetőleg fényképpel „Jövő” jellegre Rudolf Mosse hirdetései vállalatához Oradea küldendők.

Volt tanítónők előnyben részesítetnek.

Mosse

DIESEL

A modern DIESEL motorok a leggazdaságosabbak. Kompresszorral és kompresszor nélkül szállítja: „Linkower” vezérképselete București, Str. Alex. Lahovary 30.

LINKER-HOFMANN-LAUCHHAMMER A.G.

IVÁN JÁNOS

vasöntőde és gazdasági gépgyára ORADEA-MARE, Calea Decbal (Vitéz-u.) 34

Gyárt: újrendszerű fogas kerék áttételekben préseket, szőlőzúzókat, valamint újrendszerű ekéket, boronákat és azonfelül a legkomplikáltabb

vas- és fém öntéseseket vállalja

Raktáron nagymennyiségű különböző szálalékok csapágyfém.

Jól főző szakácsnőt keresek. Rimanóczi-u. 3. emelet. — Jelentkezni 2-4-ig. 5264

Keresek hat éves gyermek mellé intelligens kisasszonyt azonnalra. — Cim Hegedüs Hirlapirodában. 5267H

Leszerelt önkéntes bármilyen irodai alkalmazást keres. Románul tud. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 5259H

Előkelő cég keres gépen való himzésben képzett, feltétlen intelligens urleányt, esetleg kinek ügyessége és hajlama van a géphimzést elsajátítani. Megkereséseket „Oktatónő” jellegre a kiadóba kérek. 5262H

Perfekt magyar-német gép- és gyorsíró, levelező, könyvelő fiatalember állást keres. „Praxis” jellegre kiadható. 5271

Szolid tanulóleány azonnal felvétetik a Moskovits kalapüzletbe Str. Prințul Carol 6. 5196

Fiatall szoptatós dajka keresetkeltő. General Holban (Széles-utca) 46. Rubel. 5274H

Adás-Vétel

Ócska épületanyagok olcsón eladó. Leagánul (Bölcsöde-utca) 14. szám alatt. 5219

Használt női fekete kabát, egy zsáket öltöny, cipők, ruhák olcsón eladó. Cim: Cuza Voda (Szacsavay-utca) 19. sz.

Eladó ház üzlettel, 2 szoba konyhával, rögtön átadó 220.000 lei. — Tománénál 9-12-ig, 3-6-ig, Lake J. I. 5215

Egy alig használt 5-ös futball labda olcsón eladó. — Feinsilber, Str. Cuza Voda (Szacsavay-utca) 46.

Eladó 15 hold szántóföld Váradhoz 35 kilométerre. Ertekezhetni Dimitrie Cantemir (Beithy Odón-utca) 4. szám alatt az udvarban. 5263H

2 négyes szobás ház kerttel a Str. Brațianu (Szaniszló-utca) 51. sz. eladó, az egyik 4 szobás lakás átadható. (Közvetítő kizárva). Ny.

Eladó, kiadó, cserelakást, butorozott szobát, üzletet, házat, szőlőt, földjét, és mindent 24 óra alatt elintézem. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda-utca) 4. 5232

Egy jókarban levő Uránia írógép jutányos árban eladó az Orth. I. r. hitközségi irodában, Str. Nanasterii (Zárda-utca) 2. sz. a. 5229

Magánház eladó központban. Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 5238

Ház piac mellett 2 üzlettel 2 és 2 szobás lakással eladó. Esetleg felszerelés is és pedig 1 üzlet 2 szobás lakással 150 ezer leiert, 1 üzlet átvehető 3 szobás lakással 250 ezer leiert. Főuri magánház átvehető 5 szobás lakással, istálló nagy kerttel, szanatóriumnak alkalmas, Olasz központjában eladó. — Ház 3 nagy gyárhelyiséggel, 5 szobás átvehető lakással, raktárhelyiségek, souterainek és nagy telekkel eladó. Vidéken üzletház átvehető üzlettel 200 ezer lei. Nagy birtok Bihar megyében eladó. — Eladó magán és bérházak a város minden részében tudunk. — Felkerjük az eladókat, hogy ingatlanokat jelentsenek irodánkba, rövid időn belül elküldvük „Ardeal” ingatlanforgalmi irodára, Főposta mellett. Telefon 203.

Építkezést végező, vasúti raktárral szemben, az ut szélén több házhoz eladó. Ertekezni a helyszínen. 5265H

Eladó: eszma ványoló-gép, tűzőgép, sámfák, kaptak és puld. B. P. Hásden (Hármast-utca) 17. sz. Danó György. 5269

Eladó négyszobás magánház Nilgész-telep közelében nagy kerttel köztársaságuszer leiert. Kétszoba mellékkeliségekkel beköltözhető. Kortársos László, Str. I. C. Brațianu (Szaniszló-utca) 22. 5280

Káposztás hordók, újak, 15 darab, 3-400 literes sróffal eladó. Kovács, Str. Ciorogariu (Uri-utca) 20. 5270

Singer varrógép és egy álló szalontűző eladó. Schnabel, Piața Unirii (Szt. László-ter) 7. 5268H

Planinó jókarban olcsón eladó. Tache Jonescu (Körös-utca) 15. Porjesz. 5273H

Néhai Kenyeres János szalontal vörösbíj sertesélek ivadékaiból keresek fiatal tenyészkanokat megvételre — esetleg saját színtlen vörösbíj tenyészettinkből — cserére. Ajánlatokat báró Ambrózy Andor lukinpusztai gazdasága u. p. Germaotimisoua (Temesgyarmat) Jud. Timis címre kértnek. 5130

Eladó, központban 3 parkettes szoba mellékkeliségekkel 130.000 Leiért, évibér 15.000 Lei ötévi szerződéssel. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda-utca) 4. 5233

Eladó függöny, sztorok, szőnyegek, uriszoba, ebédő, szalonberendezések, vitrinek, iroasztalok, varrógépek, szobrok, nippel, tükörök, különálló könyveszekrény trümeau tükörrel. Dr. Petróczyne, Str. Nic. Zsig (Lukács György-u.) 38. sz. 5256

Eladó Goetz fényképező gépek, női brillians gyűrűk, 2 kijátszott hegedű. Vertes, Str. Cogălniceanu 16. 5234

Episc. Pável-utcsában modern magán- és bérházak eladók. Petróczy, Nicolae Zsig (Lukács Gy.-utca) 38. 5257

Vennék ebédő szekrényt jókarban. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 5251H

Urasági földbirtokok, kastéllal, remek parkkal, tanya birtokok teljes felszereléssel közel a város-hoz, országot mellett, jutányos áron eladók. Dr. Petróczy, Nicolae Zsig (Lukács György) 38. 5258

Eladó Str. Hilaria 12 és Str. Cogălniceanu 35. sz. ház kedvező fizetési feltételekkel. Vertes, Str. Cogălniceanu 16. 5253

Szép háztelék a központban eladó. Cim a kiadóban. 5249

Eladó központban háromszobás, fürdőszobás magánház cseledszobával, pincével, mosó konyhával, szép nagy telekkel. Háromszázötvenezer Leiert. I. C. Brațianu (Szaniszló-utca) elejétől számítva kilencedik ház. Kortársos László, I. C. Brațianu (Szaniszló-utca) 22. 5278

Eladó 28 katasztrál szőlő nagyszerű lással, pincével, 6 szobával, közösgében nagyszerű házzal. Nagyvárad 35 km.-nyire, vármegye mellett. Szaniszló László I. C. Brațianu (Szaniszló-u.) 22.

Telek magánházzal Vlahuța (Szt. János-utca) 22.

Eladó központban, Urrosan beköltözhető szobás gyönyörű magánház. Teljes 26 szálalékos kamra lett rajta is. Kortársos László, Brațianu (Szaniszló-utca) 22.

Eladó omnibusz, képes, bárkinek bízhatóságot biztosít. Címelyesen tárgyaló Str. Kisfaludy 6. sz. 2. Salonta.

Eladó nagyforgalmú szertár Bihar megyében igen szép járási szék nagyon olcsón. Kortársos László I. C. Brațianu (Szaniszló-u.) 22.

Egy jó állapotban ebédőszőnyeg eladó (Szalárdi-u.) 18.

Eladó városi buncébbel és télikabát. Hásden (Hármast-utca) Csabánál.

Banknak vagy irodának alkalmas ház a központban. Telefon 8-2-a balra.

Géphimzést vállalkozunk, és rendes varrógépek, csón tanítók. Kétféle állandóan kapható Str. Plevnei (Timar-utca) 22.

Porcellént és nippel készítő vállalkozás. Cím: Besarab (Nyomda-utca) 2-a balra.

Bizományba eladó márkás porcellánok neműket, — szőnyeg, ebédőszőnyegek, müket, disztrágyák, munkákat, könyveket, mészketéket sőt a csónyi vásárra, iroda, főposta mellett leion 203. Meghívó dekre is megyek.

Pénzkölcsön betéti bármilyen biztosítási akármilyen keves a kedvező feltételekkel, denkor azonnal ki irodában, Pável-utca.

Ugyes varrónő munkát keres, ház ajánlkozik. Cím: Jolán, Str. Dimitre mir (Beithy Odón-utca) 22.

Pipervassaló női vállalt tehénneműi fiatalbereknek, tehénnemű tisztításgálás nélkül végzi. Agnes, Keskeny-utca.

ÓRA és ékszerjavító helyemben minden órák javítását szakszerűen és jutányosan vállalkozunk.

Dr. BARDOS JÓZSEF Str. Nicolae Zsig (Lukács György-utca)